

Suvila

60-luvun hirsimökin
sisustussuunnitelma vastuullisuuden
näkökulmasta

LAB-ammattikorkeakoulu
Muotoiluinstituutti
Muotoilija (AMK)
Sisustusarkkitehtuuri ja kalustemuotoilu
Kevät 2021

RIIKKA FORSTRÖM

LAB-ammattikorkeakoulu
Muotoiluinstituutti
Muotoilija (AMK)
Sisustusarkkitehtuuri ja kalustemuotoilu

Riikka Forsström

Suvila – 60-luvun hirsimökin sisustussuunnitelma
vastuullisuuden näkökulmasta

Opinnäytetyö, AMK
Sivumäärä 70 + liitteet
Kevät 2021

LAB University of Applied Sciences
Institute of Design
Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme in Interior Architecture
and Furniture Design

Riikka Forsström

Suvila – Interior design plan for 1960s log cabin from
the perspective of responsible design

Bachelor thesis, UAS
Pages 70 + attachments
Spring 2021

Tiivistelmä

Toimeksiantona toteutetussa opinnäytetyössä laadittiin sisustussuunnitelma 1960-luvun hirsimökin vastuullisen suunnittelun näkökulmasta. Työssä tutkittiin perinteisen hirsimökin kunnostusta aikakaudelleen uskollisella, mutta samalla modernilla ja kestäväällä tavalla.

Suunnittelutyötä taustoitettiin tutkimalla suunnittelukohteen lisäksi mökkeilyn historiaa ja nykypäivää sekä 60-luvun asumisen estetiikkaa. Taustatutkimuksissa syvennyttiin myös vastuullisuuden merkitykseen suunnittelutyössä sekä kestävän kehityksen periaatteisiin.

Toimeksiannon ja taustatietojen pohjalta laadittiin suuntaa antava sisustussuunnitelma, joka keskittyy pääasiassa hirsimökin keittiön ja kylpyhuoneen toiminnallisuuksiin sekä materiaalien ja kalusteiden määrittelyyn vastuullisuuden ja kestävyuden näkökulmasta. Toteutettu sisustussuunnitelma toimii selkeänä lähtökohtana hirsimökin saneerausprojektille, joka on tarkoitus aloittaa vuoden 2021 aikana.

AVAINSANAT:

hirsimökki
vapaa-ajan asunto
1960-luku
vastuullinen suunnittelu
kestävä kehitys
sisustussuunnittelu

Abstract

The commissioned thesis prepared an interior design plan for a 1960s log cabin from the perspective of responsible design. The work examined the renovation of a traditional log cabin in a way that was faithful to its time period but at the same time done in a modern and sustainable way.

In addition to the design object, the background work for the design was done by studying the history and current state of cabin life, as well as the aesthetics of living in the 60s. The background research also delved into responsible design work and the principles of sustainable development.

On the basis of the assignment and background information, an indicative interior design plan was drawn up, focusing mainly on the log cabin's kitchen and bathroom functionalities and defining the materials and furniture from the perspective of responsibility and sustainability. The implemented interior design plan serves as a clear starting point for the log cabin renovation project, which is scheduled to begin during 2021.

KEY WORDS:

log cabin
summerhouse
1960s
responsible design
sustainable development
interior design

Sisällysluettelo

1.	<i>Johdanto</i>	2	5.	<i>Suunnitelma</i>	39
1.1	Suunnittelun lähtökohdat	3	5.1	Suunnitelmasta yleisesti	40
1.2	Tutkimusasetelma	5	5.2	Mökin pohjapiirustus	41
1.3	Työn tavoitteet ja rajaus	6	5.2.1	Nykyinen pohja	43
1.4	Visuaalinen viitekehys	7	5.2.2	Uusi pohja	44
2.	<i>Taustoitus</i>	8	5.2.3	Kalustepohjapiirustus	45
2.1	Suunnittelukohteen taustat	9	5.3	Keittiö	46
2.1.1	Rakennuksen historia	9	5.3.1	Materiaalit ja kalusteet	47
2.1.2	Lähtötilanne suunnitteluun	10	5.3.2	Projektiot ja havainnekuvat	48
2.2	Vapaa-ajanvietto Suomessa	12	5.4	Kylpyhuone	52
2.2.1	Mökkeily 60-luvulla	13	5.4.1	Materiaalit ja kalusteet	53
2.2.2	Nykypäivän mökkikultturi	14	5.4.2	Projektiot ja havainnekuvat	54
2.2.3	Tulevaisuuden kuvia	15	5.5	Muut tilat	58
2.3	1960-luvun asuminen ja estetiikka	16	5.5.1	Materiaalit ja kalusteet	59
2.4	Toiminnallisuudet vapaa-ajanasunnoissa	20	5.5.2	Projektiot	60
3	<i>Vastuullisuus suunnittelutyössä</i>	22	6.	<i>Päätäntö</i>	62
3.1	Suunnittelijan vastuullisuus	23	6.1	Muotoiluprosessi	63
3.2	Kestävä kehitys	24	6.2	Itsearviointi	64
3.3	Kestävät valinnat	26	6.3	Yhteenveto	65
3.4	Sertifikaatit ja standardit	28			
4.	<i>Suunnitteluprosessi</i>	29	<i>Lähteet</i>		66
4.1	Tarvekartoitus	30	<i>Liitteet</i>		
4.2	Tilaohjelma	31			
4.3	Moodboard	32			
4.4	Luonnosprosessi	34			

KUVA 1. Suvila -hirsimökki

Johdanto

- 1.1** SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT
- 1.2** TUTKIMUSASETELMA
- 1.3** TYÖN TAVOITTEET JA RAJAUS
- 1.4** VISUAALINEN VIITEKEHYS

Suunnittelun lähtökohdat

1.1

VUOSI 2020 oli hyvin poikkeuksellinen koronaviruksen aiheuttaman globaalin pandemian vuoksi. Yhteiskuntamme on joutunut viimeisen vuoden aikana sopeutumaan uusiin toimintamalleihin niin työn kuin vapaa-ajan osalta. Matkustusrajoitukset ja suositukset välttää suuria ihmismassoja ovat lisänneet suomalaisten mökkeilyintoa sekä lähimatkailua (Lähitapiola 2020). Omaa rauhaa, turvaa ja etäisyyttä haetaan nyt luonnon ääreltä ja oman maan rajojen sisäpuolelta.

Koronaviruksen rinnalla pitkään jatkunut ja entistään kiristynyt huoli ilmastonmuutoksesta ja sen väistämättömistä vaikutuksista ympäristöömme pakottaa ihmiskuntaa kehittämään toimintaansa kestävämpään suuntaan. Mökkeily ja lähimatkailu tarjoavat erinomaisen keinon vähentää lentomatkailusta aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä sekä tukea pienempien paikkakuntien palvelu- ja yritystoimintaa. Vaatimaton mökkeily itsessään on usein myös ekologisempaa, vähemmän energiaa kuluttavaa sekä omavaraisempaa kuin ulkomaille suuntautuva lomamatkailu (TM Rakennusmaailma 2020).

Todennäköisesti koronaviruksen asettaman etätyöskentelysuosituksen ja liikkumisrajoitusten vuoksi sekä työnteko, että pitkäjäkeisempi asuminen mökeillä tulee kasvamaan tulevaisuudessa. On oletettavaa, että ympärivuotisen käytön kasvun myötä myös tarve remontoida ja päivittää vapaa-ajanasuntoja entistä viihtyisämmiksi ja varustelluimmaksi lisääntyy. Tämä puolestaan korostaa tarvetta uudella ajattelulla suunnittelutyössä.

Kasvatavat hiilidioksidipäästöt sekä luonnonvarojen kestävä ylikulutus toimivat tärkeinä ohjaavina tekijöinä nykypäivän suunnittelutyössä ja rakentamisessa. Laadukkaat ja ekologiset materiaalilinnat, elinkaariajattelu sekä kestävä kehitysperiaatteet ovat merkittäviä tekijöitä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä (Ympäristöministeriö c).

Tärkeänä lähtökohtana tämän opinnäytetyön suunnittelussa on kestävä kehitys ja vastuullisen suunnittelun sekä kestävien ja ekologisten ratkaisujen pohdinta sisustusarkkitehdin näkökulmasta.

Myös koronapandemian esiin nostama tarve hakeutua omaan rauhaan, lähimatkailun kasvu sekä etätyöskentelyn luoma riippumattomuus olinpaikasta toimivat tausta-ajatuksina tämän opinnäytetyön suunnittelussa.

Tämä opinnäytetyö toteutetaan toimeksiantona ja työn aihe määritellään sen mukaisesti. Edellä mainittujen tärkeiden ja ajankohtaisten teemojen kautta pyrin kuitenkin tuomaan työn taustoitukseen ja suunnitteluun merkityksellisyyttä sekä selkeyttämään omaa arvomaailmaani tulevana sisustusarkkitehtinä.

AIHE JA TAUSTAT

Opinnäytetyön aiheena on 1960-luvun hirsimökin käyttäjälähtöinen ja vastuullinen sisustussuunnitelma. Työ toteutetaan toimeksiantona hirsimökin omistajalle ja hänen perheelleen. Opinnäytetyön aiheen näkökulmaa ja taustoitusta ohjaavat toimeksiannon lisäksi tekijän oma arvomaailma sekä vastuulliset toimintaperiaatteet ja näkemykset sisustusarkkitehtinä.

Nykyinen hirsimökki on alkuperäisessä kunnossa vuodelta 1968 ja tila vaatii päivityksiä niin toiminnallisuuksien kuin huonejakojen suhteen. Hirsimökin rakenteisiin tullaan tekemään muutoksia, muun muassa liittämällä mökki vesi- ja viemäriverkostoon sekä uusimalla kaikki ovet ja ikkunat. Pohjaa päivitetään kaatamalla nykyiset väliseinät ja jakamalla huoneet uudelleen.

KUVA 2. Heijastumia mökin ikkunoista

Tutkimusasetelma

Opinnäytetyöni etsii vastauksia perinteisen hirsimökin kunnostukseen tavalla, joka on aikakaudelleen uskollinen, mutta samalla moderni, kestävä ja vastuullinen. Työssä tutkitaan toimivia ja käytäjälähtöisiä ratkaisuja keittiön ja kylpyhuoneen suunnittelussa vapaa-ajanasumisen näkökulmasta sekä etsitään kestäviä ja vastuullisia materiaalivalintoja.

Työn tietopohja perustuu pääasiallisesti toimeksiantajan toimitamaan haastattelu- ja taustamateriaaliin sekä erilaisiin aihetta taustoittaviin kirjallisiin ja sähköisiin lähteisiin. Luovina suunnittelumenetelminä työssä hyödynnetään luonnosprosessia, vertaisanalyysiä sekä moodboardia.

TUTKIMUSKYSYMYKSET

1.2

Kuinka perinteisen hirsimökin kunnostus voidaan toteuttaa aikakaudelleen uskollisella, mutta samalla modernilla sekä kestäväällä lähestymistavalla?

Mitkä ovat toimivia ratkaisuja vapaa-ajanasunnon keittiön ja kylpyhuoneen suunnittelussa?

Minkälaiset materiaalit sopivat vapaa-ajanasuntoon ja ovat sekä kestäviä, että vastuullisia valintoja?

Työn tavoitteet ja rajaus

Opinnäytetyön tarkoitus on luoda funktionaalinen, käyttäjälähtöinen ja kestävä sisustussuunnitelma huomioiden käytössä olevan tilan rajallisuus sekä toimeksiantajan toiveet ja tarpeet. Tiloissa halutaan säilyttää hirsimökin alkuperäinen tunnelma, mutta lisätä toiminnallisuutta, viihtyisyyttä sekä valoisuutta (kuva 3). Tyyllillisesti suunnitelmassa pyritään kunnioittamaan hirsimökin alkuperäistä 60-luvun tunnelmaa vastuullisilla ja kestävillä väri- ja materiaalivalinnoilla – tuoden kuitenkin tilan toiminnallisuudet ja kalustus tähän päivään.

Opinnäytetyön tavoite on vastata toimeksiantajan toiveisiin sekä luoda havainnollistava ja ohjaava suunnitelma hirsimökin kunnostusta varten. Tavoitteena on suunnitella viihtyisä ja käytännöllinen mökki, joka kestää aikaa niin materiaalien kuin kalusteiden puolesta sekä palvelee käyttäjiään pitkälle tulevaisuuteen. Opinnäytetyö tarjoaa hyvän lähtökohdan hirsimökkien kunnostukselle sekä antaa uusia ideoita ja lähestymistapoja perinteisen hirsimökin vastuulliseen sisustukseen.

RAJAUS

Työssä keskitytään erityisesti toiminnallisen keittiön ja kylpyhuoneen suunnitteluun, ja suuntaa antavasti kestävien kalustevalintojen sekä tyyllillisesti ja tilallisesti sopivan väri- ja materiaaalimaailman määrittelyyn. Kaikki pohjaa ja rakenteita koskevat muutokset ovat valmiiksi määritettyjä toimeksiantajan toimesta. Tarkemmat LVIS-suunnitelmat ja esteettömyys rajataan suunnitelmasta pois – samoin terassia ja piha-aluetta koskevat suunnitelmat.

KUVA 3. Hirsidetali

1.3

Visuaalinen viitekehys

Opinnäytetyön taustoituksen runko ja osa-alueet hahmottuvat selkeästi visuaalisen viitekehysten (kuvio 1) kautta. Viitekehys toimii yhtenä työn ohjaavana välineenä niin taustoituksen, kuin suunnittelun osalta.

1.4

KUVIO 1. Visuaalinen viitekehys

Taustoitus

- 2.1** SUUNNITTELUKOHTTEEN TAUSTAT
- 2.2** VAPAA-AJANVIETTO SUOMESSA
- 2.3** 1960-LUVUN ESTETIIKKA JA ARKKITEHTUURI
- 2.4** TOIMINNALLISUUDET VAPAA-AJANASUNNOISSA

Suunnittelu- kohteen taustat

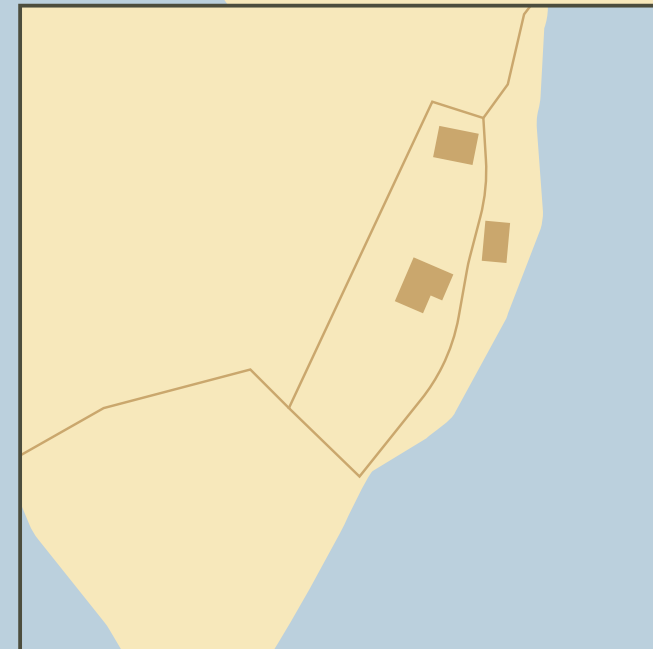
Kohde sijaitsee kapealla rantatontilla Mikkeliissä Saimaa-järven rannalla (kuvio 2; kuva 4). Hirsimökki on rakennettu vuosien 1967–68 aikana ja se on ollut toimexiantajan perheen omistuksessa alusta alkaen. Samalla tontilla mökin lisäksi sijaitsee myös rantasauna sekä varastorakennus. (Puranen 2021.)

2.1.1 Rakennuksen historia

Suvila-mökin runkona on käytetty Virtasalmella Etelä-Savossa sijainneen vuonna 1918 rakennetun hirsirakennuksen toisen kerroksen huonetta. Rakennuksesta irrotettu huone on pystytetty uudelleen nykyiselle rakennuspaikalleen. Alkuperäisessä hirsirakennuksessa on aikanaan toiminut muun muassa suksitehdas. (Puranen 2021.)

Mökki on rakennettu 1960-luvulle tyypilliseen tapaan pitkälti omatoimisesti ja rakennusmateriaaleina on käytetty puuta, eristykseen villaa ja sanomalehteä sekä muita aikakaudelle ominaisia ja saatavilla olleita materiaaleja. Rakenteiden toteutustavat sekä vesi- ja lämpöeristeet ovat toteutettu 60-luvun vaatimusten mukaisesti ja vaativat päivittämistä nykypäivän ja uudempien rakennusvaatimusten tasoon. (Puranen 2021.)

2.1

KUVIO 2. Mökin sijainti ja tontti

2.1.2 Lähtötilanne suunnitteluun

Mökkirakennukseen on tehty vähän huolto- ja korjaustoimenpiteitä viimeisen 50 vuoden aikana. Mökki on ollut kaikki talvet kylmillään ja avotakkaa on käytetty viimeksi 90-luvulla. Tontille on vedetty kunnallinen vesijohto vuonna 2004 sekä kunnallinen viemäriputkisto, jätevesikaivo ja pumppu vuonna 2009. Mökkiä ei ole vielä liitetty viemäriverkoston. (Puranen 2021.)

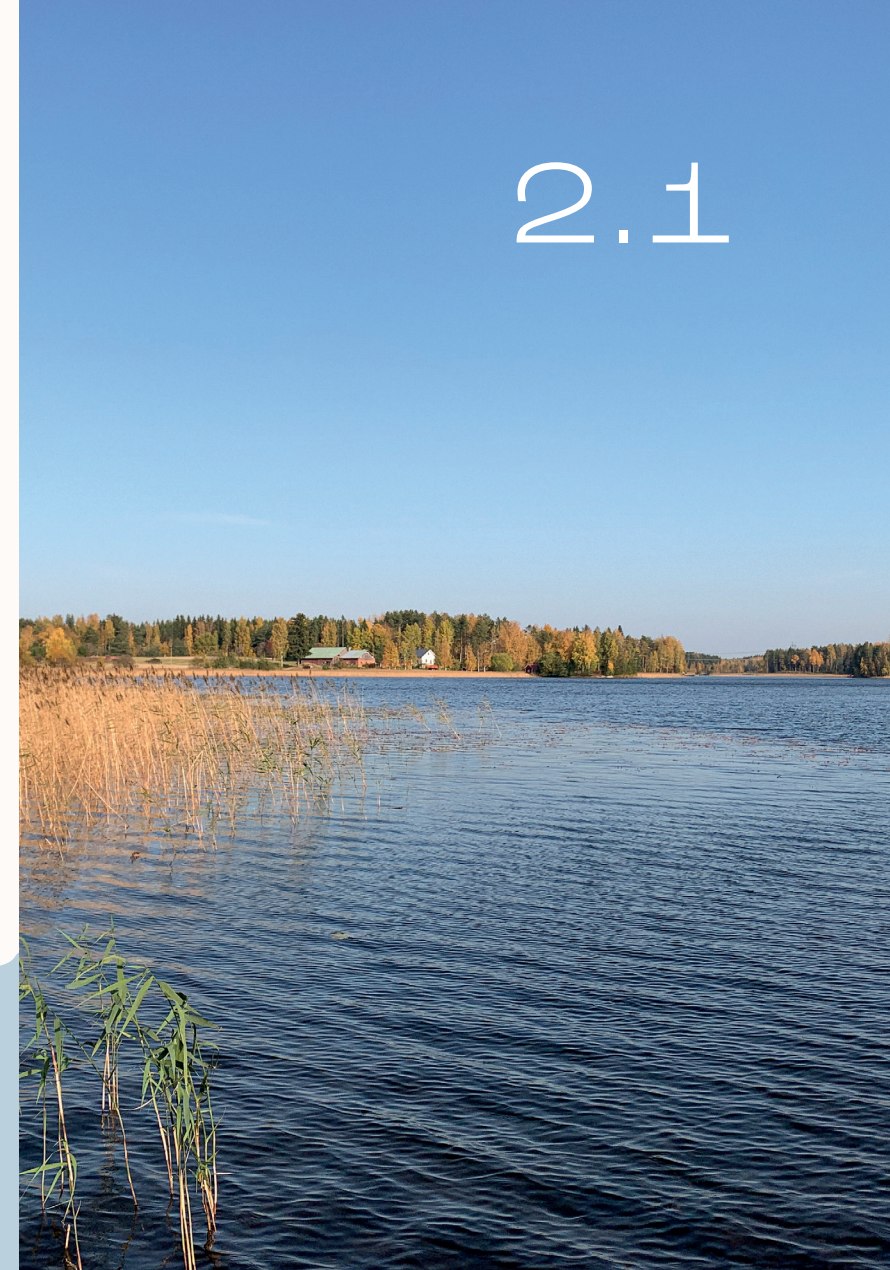
SUUNNITELLUT KORJAUS- JA HUOLTOTOIMENPITEET

Mökin kuntotarkastus suoritettiin lokakuussa 2020. Kaikki suunnitellut korjaus- ja huoltotoimenpiteet pohjautuvat tarkastusraportissa kirjattuihin havaintoihin. Rakennus tullaan liittämään aiemmin tontille vedettyihin vesi- ja viemäriverkostoihin, mikä mahdollistaa toiminnallisen ja korkeatasoisemman kylpyhuoneen ja keittiön rakentamisen. Mökkiin asennetaan vesijohto- ja viemäriputkisto, jolloin keittiöön ja kylpyhuoneeseen saadaan tarvittavat vesipisteet sekä viemärointi. (Puranen 2021.)

Mökin tämänhetkinen sähkölämmitys sekä lämpöpatterit tullaan korvaamaan ilmavesipumpulla toimivalla lämminvesivaraajalla, vesikiertopattereilla sekä kylpyhuoneeseen vesikiertoisella lattialämmityksellä. Ilmavesipumpun sisäyksikkö asennetaan kylpyhuoneeseen. Nykyinen avotakka (kuvat 6 ja 8) halutaan purkaa ja sen tilalle on tarkoituksena asentaa varaava pönttöuuni. Myös nykyinen sähköjärjestelmä puretaan ja uusitaan. (Puranen 2021.)

Mökin nykyiset väliseinät sekä vanhat keittiökalusteet ja -kaapit puretaan (kuva 5). Huonejärjestystä päivitetään ja mökkiin rakennetaan uusi keittiö sekä kylpyhuone (kuvat 7 ja 9). Kaikki mökin ovet ja ikkunat vaihdetaan. Ikkunoiden korkeutta kasvatetaan niin paljon kuin mahdollista rakennuksen huonekorkeus huomioiden. (Puranen 2021.)

Tarvittavia huoltotoimenpiteitä ja uudistuksia tullaan tekemään lisäksi rakennuksen ilmanvaihtoon, vesikattoon, ylä- ja alapohjiin, kellariin sekä vesiräystäisiin. Myös mökin vierustan maa-aines vaihdetaan karkeampaan ja piha-alueen kasvillisuutta harvennetaan. Nykyisen terassin pintalaudoitus puretaan ja uusitaan, ja terrassia jatketaan kiertämään mökin ympäri eteläpäätyyn. (Puranen 2021.)

KUVA 4. Maisema Saimaa-järvelle

KUVIA KOHTEESTA

KUVA 5. Nykyinen keittiö

KUVA 7. Olohuone

KUVA 6. Näkymä eteiseen

KUVA 8. Nykyinen avotakka

KUVA 9. Makuuhuoneen ovensuu

2.1

Vapaa-ajanvietto Suomessa

Käsitys vapaa-ajan erottamisesta työajasta on vielä suhteellisen tuore ilmiö, joka syntyi teollistumisen myötä 1900-luvun alkupuolella työvoiman siirtyessä maataloilta tehtaisiin. Kahdeksan tunnin työaikalaki otettiin käyttöön Suomessa jo vuonna 1917, mutta lakisääteinen lomaoikeus, joka takasi työntekijöille vuosiloman, astui voimaan vasta 1930-luvun lopulla. (Löyttyniemi 2013.)

Vuosiloma perustui ajatukseen, että työntekijän tuli levätä lomansa aikana kunnolla, jotta jaksaisi taas työskennellä. Tämän myötä syntyi monenlaisia järjestöjä ja toimijoita, jotka tarjosivat lomalaisille erilaista hyödyllistä vapaa-ajantoimintaa, esimerkiksi musiikkia, teatteria ja liikuntaa. Koska kaikkien tulotaso ei riittänyt omaehtoiseen lomailuun, monet työnantajat ja ammattijärjestöt alkoivat itse järjestää työntekijöilleen erilaisia lomanviettomahdollisuuksia. (Löyttyniemi 2013.)

KUVA 10. Vapaa-ajanviettoa 1960-luvulla (Jennvalli a)

2.2

2.2.1 Mökkeily 60-luvulla

Mökkeily on yksi suosituimmista vapaa-ajan viettotavoista Suomessa. Mökkeilyn juuret ovat monitahoiset ja alkuun kyse oli enemmänkin retkeilystä ja telttailusta luonnonhelmassa viikonloppuisin (Löyttyniemi 2013). Kesähuviloita rakennettiin Suomessa jo 1800-luvulla, mutta tuohon aikaan se oli vielä harvojen hupia. Toden teolla koko kansan mökkeilybuumin katsotaan alkaneen 1920–40-lukujen aikana (Matilainen 2014). Ensimmäisiä kesämökkejä hankkivat muun muassa kansakouluopettajat ja rautatietyöläiset, joilla oli pitkät kesälomat ja paljon vapaa-aikaa (Löyttyniemi 2013).

Omien mökkien rakentaminen kiihtyi 60-luvulla, kun vuonna 1960 astui voimaan uusi vuosilomalaki, joka takasi ensimmäistä kertaa yli 10 vuotta töissä olleille työntekijöille palkallisen neljän viikon kesäloman (Löyttyniemi 2013). Myös lauantai muuttui työpäivästä vapaapäiväksi 1960-luvulla, minkä myötä mahdollisuus vapaa-ajan vieton mahdollisuus kasvoi (Tilastokeskus 2007).

Alkuaikoinaan kesämökit olivat hyvinkin vaatimattomia niin koon kuin varustelutason puolesta, ja mökille mentiin usein nauttimaan luonnosta ja ulkoilemaan (kuvat 10, 11 ja 12). 1960-luvulla mökkeihin alettiin vaatia enemmän väljyyttä ja samoja toiminnallisuuksia kuin kodeissa ja kaupunkioiloissa. (Tilastokeskus 2007.) Kuitenkin useimmat 1960- ja 70-luvun mökeistä rakennettiin pitkälti omin käsin eivätkä ne olleet ympärivuotiseen käyttöön suunniteltuja, kuten nykypäivän vapaa-ajanasunnot (Löyttyniemi 2013).

1960-luvun aikana kiihtyneen mökkeilyinnon katsotaan vapaa-ajan lisääntymisen lisäksi johtuneen nopeasta kaupungistumisesta ja kiihtyneesti elämäntahdista. Maalta kaupunkiin muuttaneet ihmiset halusivat palata takaisin juurilleen ja etsivät omaa rauhaa. Lisäksi mökkeily oli suhteellisen halpaa hupia, johon myös pienituloisilla oli varaa. (Matilainen 2014.)

KUVA 11. Rantamökki (Jernvall b)

KUVA 12. Rantamökki (Voutilainen 1963)

KUVA 13. Syli -lomakoti (Honka)

KUVA 14. Nolla Cabin (Nolla 2020)

2.2.2 Nykyajan mökkikulttuuri

Mökkeilystä on kehittynyt vuosien varrella tullut erottamaton osa suomalaista kulttuuria. Rakkaus mökkeilyä kohtaan kumpuaa tänäkin päivänä kai-puusta luontoon sekä oman rauhan ja vapauden äärelle. Mökille mennään usein ensisijaisesti ren-toutumaan, mutta sen lisäksi kaikki kaupunkiolo-suhteista poikkeavat aktiviteetit ovat suosittuja, esimerkiksi kalastus, puutarhan hoito, rakennus-työt ja nikkarointi. Tilastokeskuksen (2019) vuon-na 2017 teettämän vapaa-aikatutkimuksen mu-kaan eniten aikaa mökillä viettävät 10–24-vuotiaat sekä 55–64-vuotiaat.

Yleisen elintason nousun myötä 1960-lukuun ver-rattuna kesämökkien varustetaso on kasvanut huomattavasti. Mökkejä rakennetaan yhä enem-män hyvin varustelluiksi ja toiminnallisiksi kak-kosasunnoiksi, joissa on mahdollisuus viettää aikaa ympärivuoden ja jonne saatetaan jopa muut-taa myöhemmin asumaan (kuva 13). Samalla myös mökkien koko on kasvanut ja ne voivat olla saman-kokoisia tai jopa isompia kuin kaupunkiasunnot ja omakotitalot. (Löyttyniemi 2013.) Oikeastaan mökkiä kuvaavampi ilmaisu näille uudentyyllisille rakennelmille onkin vapaa-ajan- tai loma-asunto.

Myös mökkeilyyn liittyvä lainsäädäntö on muuttu-nut verrattuna 1960-lukuun. Mökkejä ja saunara-kennuksia ei enää saa rakentaa rantaan tai veden päälle, ja mökkien jätevesille täytyy olla oma käsit-telyjärjestelmänsä. (Löyttyniemi 2013.)

Sisä vessalla, ilmalämpöpumpulla ja nopealla in-ternet-yhteydellä varusteltujen loma-asuntojen rinnalla myös perinteinen mökkeily, ilman turhia hienouksia, koetaan ekologisena ja ennen kaikkea vapauttavana vapaa-ajanviettotapana. Mökkeily askeettisissa oloissa ilman sähköä ja vettä voidaan kokea tärkeänä irtiottona arjen kiireestä sekä vas-taiskuna teknologiaa ja digitalisaatiota vastaan (kuva 14).

Viimeisen vuoden aikana sekä kasvava tarve irtiottoihin arjesta ja kaupungista, että koronaviruksen aiheuttamat matkustusrajoitukset ovat lisänneet lähimatkailun ja mökkeilyn suosiota. Samalla myös mökkeily on muuttanut muotoaan.

Mökkeily koetaan turvallisena vaihtoehtona ulkomaanmatkailulle koronaviruksen aiheuttaman epävarmuuden keskellä. Jos lähimatkailu ja mökkeily jatkavat suosiotaan myös tulevaisuudessa, ovat ne tärkeitä keinoja ilmastonmuutoksen torjumisessa lentomatkailusta aiheutuvien hiilidioksidipäästöjen vähentyessä. Myös mökkeily

itsessään on usein ekologisempaa, vähemmän energiaa kuluttavaa sekä omavaraisempaa kuin muu matkailu. (TM Rakennusmaailma 2020.)

Koronavirus kiihdytti selkeästi kevään ja kesän 2020 mökkikauppaa ja hyvin varusteltujen mökkien lisäksi myös huonokuntoisemmat ja kauempana sijaitsevat mökit ovat kiinnostaneet ostajia. Kestävän kehityksen näkökulmasta olisikin hienoa, jos tulevaisuudessa myös näitä hoitamattomia mökkejä ja tontteja ryhdyttäisiin kunnostaa ja hoitamaan. (Huttula 2020, 3.)

Mökkeilyn ja vapaa-ajan asumisen suosiota on lisännyt ja tulee lisäämään entisestään myös työnteon kehittyminen yhä laajemmin paikasta ja perinteisestä työajasta riippumattomaksi. Ihmisillä on nyt mahdollisuus viettää enemmän aikaa muualla kuin kotona tai toimistolla. Tulevaisuudessa vapaa- ja työajan erottaminen toisistaan saattaakin hankaloitua, kun töitä voidaan tehdä helposti mökiltä käsin vaikkapa laiturin nokalta tai riippukeinussa keinuen – kunhan vain internet-yhteys toimii. (Saaristoasiain neuvottelukunta & Finnish Consulting Group FCG 2017, 40.)

1960-luvun asuminen ja estetiikka

2.3

Voimakas kaupungistuminen ja työväenluokan nousu 1960-luvulla vaikuttivat olennaisesti myös asuinrakentamiseen ja mullistivat käsityksen kodista (Seppälä 2016). Elementti- ja tyyppitalot yleistyivät ja arkkitehtuurissa vaikutti suuresti modernismin tyyliä pelkistettyine ja virtaviivaisine rakennuksineen. Teollinen valmistus lisääntyi ja kodin toiminnoissa painotettiin erityisesti funktionaalisuutta, tarkoituksen mukaisuutta ja rationaalisuutta. Asumisen toivottiin edistävän terveyttä ja hygieenisyyttä, mikä huomioitiin rakentamisessa muun muassa maksimoimalla luonnonvalo ja raitis ilma isojen ikkunapintojen avulla. (Sanaksenaho 2017, 76.) Arjen helpotusta toivat erilaiset mukavuudet, kuten vesi- ja viemärijohdot, keskuslämmitys, sisä-wc, suihku sekä erilaiset kodinkoneet (Sanaksenaho 2017, 154).

1960-luvulla rakennettujen asuinrakennusten tilajärjestys yhdenmukaistui ja asuntoihin kuului yleensä olohuoneen, keittiön ja kylpyhuoneen lisäksi yksi tai useampi makuuhuone. Erilliset hellahuoneet sekä ruokasalit jäivät pois. (Sanaksenaho 2017, 69.) Keittiön toimintoja ja työskentelyä tehostettiin erilaisten kotitalouskoneiden sekä standardisoitujen keittiökaapistojen ja pöytätasojen tarkassa mitoituksessa ja järjestyksessä (Sanaksenaho 2017, 158). Olohuone (kuva 15) muuttui entisestä juhla-/edustussalista enemmän arkihuoneeksi, johon perhe saattoi kokoontua yhdessä katsomaan televisiota, lukemaan, kuuntelemaan radiota ja keskustelemaan. Olohuonetta sisustivat suuret ikkunat, sohvaryhmät, tv-tasot ja kirjahyllyt sekä kodikkaat avotakat. (Sanaksenaho 2017, 155–157.)

KUVA 15. Olohuoneen sisustus (IKEA Museum 1965)

VÄRIT JA MATERIAALIT

1960-luvun sisustuksessa korostuivat kirkkaat värit ja voimakkaat kuosit (kuva 16). Uusi suosikkimateriaali muovi tarjosi loputtomasti erilaisia muotoilumahdollisuuksia niin huonekaluissa kuin käyttöesineissä. Sisustus oli hilpeää ja usein hyvin epäkäytännöllistä. Kalusteiden ja sisustuselementtien leikkimielisyys ja vaihdettavuus nousivat tärkeämpään rooliin kuin kestävyys ja pitkäikäisyys. (Sommar 2009.) Suosittuja kotimaisia design-tuotteita olivat esimerkiksi Eero Aarnion Pallotuoli (kuva 18), Tapio Wirkkalan ja Timo Sarpanevan suunnittelemat lasi- ja käyttöesineet, Yki Nummin Lokki-valaisin (kuva 17), Nanny Stillin Colorina-aterimet sekä Marimekon kuosikankaat.

Suosittuja värejä sisustuksessa olivat erilaiset vihreän, oranssin ja punaisen sävyt sekä musta ja valkoinen (kuva 20). Tapettien kuviot olivat voimakkaita ja niitä tuotiin tiloihin tehosteeksi eleettömien levyseinien rinnalle (kuva 19). Seinät maalattiin yleistyvällä lateksimaalilla ja märkätilojen seinissä käytettiin usein melamiinipintaista ja hygieenistä IKI-levyä, jota voitiin elävöittää esimerkiksi kaakeli- tai puukuvioinneilla. (Nevalainen 2015.) Lattiakaakeleissa suosittiin erityisesti ”10 x 10” ja kuusikulmaisia laattoja.

KUVA 16.
60-luvun olohuone
(Jehnvall 1963)

KUVA 17.
Lokki-valaisin
(Innolux 2021c)

KUVA 18.
Pallo-tuoli
(Eero Aarnio Originals 2021)

KUVA 19.
60-luvun tapetti
(von Volken a)

KUVA 20.
60-luvun värimaailmaa
(von Volken b)

Kiintokalusteet olivat sileäpintaisia ja levyrakenteisia, esimerkiksi vanerista, kimpi- tai lastulevystä valmistettuja. Lattiamateriaaleissa suosittiin esimerkiksi muovi- ja kokolattiamattoja (kuva 21) sekä lastulevypohjaisia lautaparketteja ja linoleumia. (Nevalainen 2015.) Vielä tuohon aikaan myös asbestilattialaatat (kuva 25) koettiin kestäväenä vaihtoehtona (Kokkola 1961, 157). Listoitukset pidettiin kapeina ja suoralinjaisina. Kattopinnat olivat usein tasaisia ja alaslaskettuja – joko levytettyjä tai puupaneloituja (Nevalainen 2015).

Keittiöt olivat funktioiltaan selkeitä, mutta ilmeeltään värikkäitä (kuva 24). Keittiölaitteiden ja kodinkoneiden määrä kasvoi ja ne olivat yleensä valkoisia (kuva 24). Kaapistot olivat suoraviivaisia ja ensimmäistä kertaa standardisoituja ja teollisesti valmistettuja. Ovet maalattiin usein räikeillä väreillä tai päällystettiin puuviilulla (kuva 22). Vetimissä suosittiin erityisesti metallisia lankavetimiä sekä muovisia vetimiä. Keittiön välitilat laatoitettiin neliönmuotoisilla laatoilla tai päällystettiin kuvioituilla sisustuslevyillä. Lisäväriä keittiöiden sisustukseen tuotiin voimakaskuosisilla verhoilla ja tapeteilla sekä värikkäillä räsymatoilla. (Huusko 2014.)

KUVA 21.
Kokolattiamatto
(von Volker o)

KUVA 22.
Värikkäät kaapinovat
(Foto Roos 1967a)

KUVA 23.
60-luvun keittiö
(Foto Roos 1967b)

KUVA 24.
Keittiön kodinkoneet
(Foto Roos 1967c)

2.3

Annikki Toikka-Karvonen:

OIKEA TUOLI OIKEAAN PAIKKAAN

Ersä vaikeimmin valittavia tuoleja on emännän työtuoli. Sen valinnassa pyritään usein kodikkaaseen ratkaisuun ja kahdeksan kovan teknillisen näköisiä tuoleja. Mutta ei vain konekirjoitetta, vaan aivan yhtä paljon myös koneompelija tarvitse tuolia, joka seisoo suoraan.

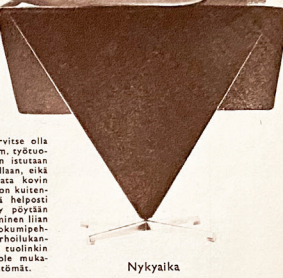
Jokainen kulttuuriaikakausi on antanut huonekaluilleen joman näkönsä, niin selvästi muista eroavan, ettei tarvitse olla mikään taiteentutija pystyäkseen likimain sanomaan, mil-
tä vuosisadalta mikin kaappi, pöytä tai tuoli on peräisin. Juuri tuoli — ties mistä syystä — on se huonekalu, jossa aikakauden leima on ilmeisin ja erot näkyvät selvimmän. Eroa on koossa, materiaaleissa, muotoilussa, koristelussa. Mitkä seikat ovat muovanneet huonekalujen rakennetta ja määränneet niiden näön kunkin kautena? Tietenkin elämäntavat, varallisuuden aste, käytettävissä olevat raaka-aineet, mutta ennen kaikkea kullekin kulttuuriaikakaudelle ominainen esteettinen näkemys, ns. ajan yleistyksi. Varallisuus vaikuttaa lähinnä siten, että rikkaan maan huonekalutuotanto on yleisempää, käytetään kalliimpia aineita, enemmän kallista käsitöitä ja koristeita kuin köyhässä

Valokuvat:
Nousiainen

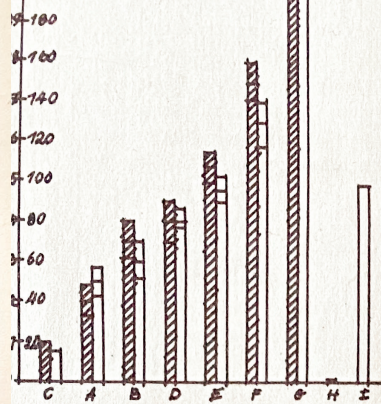
Ruokapöydän tuolin ei tarvitse olla aivan yhtä mukava kuin esim. työtuoli tai lapetuoli. Siinäkin istutaan vain puoleisen tunti kerrallaan, eikä silloinkaan tavallisesti nojata kovin mukavasti selkäänsä. Sen on kuitenkin oltava yhdellä kädellä helposti nostettavissa, muuten käy pöydän asteinen ja siitä nouseminen liian vaivalloiseksi. Ohut vaahkokumipehmustus ja pesukestävä verhoilu kangas tekevät ruokapöydän tuoliinkin viihtyisäksi, mutta eivät ole mukavuuden kannalta välttämättömyksiä.

maassa. Mutta yleisnäköä on kummassakin tapauksessa ratkaisevasti vällinnut ajan esteettinen ihanne.
Elämäntapojenkin erilaisuus eri historian vaiheissa on hämmästyttävän vähän pääsyt vaikuttamaan huonekalujen muotoiluun. Lähinnä kai siksi, että tyylihuonekaluja on aina käyttänyt vain rikas yläluokka, jonka elämäntavat eri maissa ja eri aikoina ovat olleet melko samanlaiset. Tälle yläluokalle edustavuus, arvokkuus ja varallisuutensa näytteleminen usein on paljon tärkeämpää kuin varsinainen elämisen mukavuus. Linnojen loistohuonekalut ovat kautta aikojen olleet varsin epämu-
kavia! Kansanhuonekaluissa tyyli vaihtelut näkyvät paljon heikommin, monissa maissa tuskin lainkaan. Työtekevä yhteiskunnan osa on käyttänyt suunnilleen samannäköistä penkkiä, arkkua, rahiä tai jakkaraa istuimenaan maasta ja vuosisadasta toiseen. Suomalaisissa kansanhuonekaluissa 1900, 1900-luvulla.

Nyky aika

- C = laminoitu PVC
- A = kumi
- B = kumi
- D = PVC, täyteaineellinen
- E = PVC, »
- F = hartsilaatta »
- G = »
- H = korkkilaatta, jossa on puhdas PVC-kalvo pinnassa
- I = korkkiparketit

Kodissa on tuskin mitään muuta pintaa, joka olisi yhtä suurelle kulutukselle ja likaantumiselle alttiina ja joka vaatisi yhtä paljon puhdistamista ja hoitoa kuin lattia. Kaikki perheenemännät tuntevat kauniin mutta suuritöisen parketin ja korkkimaton, jonka hoito on parkettia helpompi, mutta jota kuitenkin täytyy vahata. Juoksevat itsekiilloittuvat lattiavahat ovat tuoneet lattianhoitoon jonkin verran helpotusta, mutta vieläkin vaatimattomampaa lattiaa on kaivattu etenkin keittiö- ja eteistiloihin. Uusilta markkinoille ilmestyneiltä lattianpäällysteiltä on odotettu myös uusia kestävyys- ja hoito-ominaisuuksia, mutta tietojen saaminen niiden kiinnityksestä, hoidosta ja muista ominaisuuksista on useimmiten vaikeaa. Mainoksissahan melkein jokainen lattianpäällyste selitetään kaikkiin käyttökohteisiin sopivaksi, ikuisiksi ja hoitoa kaipaamattomiksi. Kuluttajat ovat syystä epäluuloisia ja ymmällä valitessaan ja päätyvätkin tavallisesti johonkin vanhaan aineeseen, jonka ominaisuudet jo tunnetaan.

min lampoa, jopa sähkölamppua. Myös kemiallista kestäkykyä tarvitaan, jotta lattia kestäisi pesuaineita eikä sille vahingossa putoava aseton- tai bensiinitilkka jättäisi pysyväistä jälkeä ja että näitä aineita voitaisiin käyttää joskus maali- tms. tahran poistamiseen. Myös kuumuuden kestävydestä on hyöttyä, jos huoneessa on puulämmitteinen tulisija.

ta ovat tärkeimmät ko. käytössä ja taan sen mukaan.
Lattianpäällysteen kulutuksen vyys on tärkeä ominaisuus. Tosin lattiassa sen ei tarvitse olla samaa kaa kuin esimerkiksi koulun käytä-
mutta lattianpäällysteen tulee kuitenkin kestää kulutusta sen verran, ettei

Arkkitehti Raili Kokkola:

Millainen LATTIA KESTÄÄ

KUVA 25.
Kotilieden artikkeleita ja mainoksia vuodelta 1961 (Kotiliesi 1961a; 1961b)

2.3

Istukaamme
kevyesti
tukevaan pöytään

Kevyt, malliltaan perinteellinen pinnatuoli My ja jalopuinen Elsa-tuoli sointuvat hyvin asialliseen Rakel-pöytään. Tamma, teakia tai mahonkia.

STOCKMANN
KERA VAN PUUSEPÄNTEHDAS

Toiminnallisuudet vapaa-ajanasunnoissa

Opinnäytetyön sisustussuunnitelmassa huomioidaan rakennus-
alaa koskevat vaatimukset ja suositukset siltä osin kuin mahdollis-
ta. Erityistä huomiota suunnitelmassa kiinnitetään keittiön ja kyl-
pyhuoneen funktioihin ja mitoitukseen.

Suunnitellut mökin pohjaa ja rakenteita koskevat muutossuunni-
telmat eivät täytä rakennusalan asettamia esteettömyyden vaati-
muksia/suosituksia. Esteettömyyttä ei ole esitetty toimeksiannossa
suunnittelua ohjaavaksi tekijäksi, joten se rajataan suunnitelmasta
pois.

Keittiö

Keittiön suunnittelussa on tärkeä huomioida seuraavia näkökulmia; käytännöllinen suunnittelu, tarkoituksenmukaiset pintamateriaalit, käyttäjälähtöisyys säilytystilojen mitoituksessa ja toiminnallisuudessa, oikein sijoitetut ja turvallisesti asennetut kodinkoneet, kalusteet, valaistus ja sähköpisteet. Keittiön mitoituksessa tulisi huomioida kaikki tilan käyttäjät ja sen tulisi mukautua eri elämäntilanteisiin. (RT-93-10929 2008, 1.)

Tämän työn suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomioita keittiön toiminnallisuuksien mitoitukseen ja järjestykseen suhteellisen pienineliöisessä ja matalassa tilassa. Tilan tehokas hyödyntäminen tarvittavan säilytyksen, toimivan jätehuollon ja riittävän ruokailutilan kannalta on myös olennainen asia huomioida.

Kylpyhuone

Kylpyhuone on perinteisesti peseytymistä ja henkilökohtaista hygienian hoitoa varten suunniteltu tila, jossa on suihku tai kylpyamme. Kylpyhuoneeseen on mahdollista yhdistää lisäksi wc-tila, joka on liitetty viemäriverkostoon. (RT 93-10932. 2008, 1.) Kylpyhuoneen varusteluun kuuluu yleensä suihku tai kylpyamme sekä wc-istuin. Näiden lisäksi tilaa tarvitaan myös vähintään yhdelle pesualtaalle, säilytyskalusteille sekä kaikkien kalusteiden käyttämiseen. Kylpyhuoneeseen voidaan myös varata tilaa pyykinpesukoneelle sekä -kuivaukselle. (RT 93-10932. 2008, 4.)

Tässä suunnitelmassa kiinnitetään erityistä huomioita kylpyhuoneen toimintojen mitoitukseen ja järjestykseen suhteellisen pienessä ja matalassa tilassa. Kylpyhuoneen kalustuksessa on huomioitava suihkun, wc-istuimen, pesualtaan ja säilytyksen lisäksi myös ilma-vesilämpöpumpun sisäyksikön sekä pyykinpesukoneen vaatimat tila ja sijoitus.

SAUNA

Toimeksiantajan alkuperäisenä toiveena oli rakentaa mökkiin myös pieni sauna. Yleisesti suositellun mitoituksen, mökkirakennuksen matalan huonekorkeuden sekä pienen tilan vuoksi suunniteltu sauna ei tulisi täyttämään rakennusalan vaatimuksia ja se veisi tarvittavaa tilaa kylpyhuoneen muilta toiminnoilta. Näin ollen, sauna rajataan pois suunnitelmasta ja kylpyhuone suunnitellaan ilman tätä toiminnallisuutta.

Vastuullisuus suunnittelutyössä

- 3.1** SUUNNITTELIJAN VASTUULLISUUS
- 3.2** KESTÄVÄ KEHITYS
- 3.3** KESTÄVÄT VALINNAT
- 3.4** SERTIFIKAATIT JA STANDARDIT

Suunnittelijan vastuullisuus

3.1

Globaalisti kasvavat hiilidioksidipäästöt, kestäättömät elintavat ja kulutustottumukset, ilmastonmuutoksen tikittävä aikapommi – nämä ovat todellisia ongelmia, joita tämän päivän suunnittelijoiden tulee osata ratkaista. Suunnittelijoilla on konkreettinen mahdollisuus vaikuttaa teoillaan ja valinnoillaan jokapäiväiseen toimintaamme ja ympäristöömmme. Vastuun kantaminen sekä suunnittelun ja muotoilun tarkoituksenmukaisuus ovat nyt tärkeämmässä roolissa kuin koskaan aiemmin.

Tämän opinnäytetyön suunnittelua ja materiaalivalintoja ohjaa seuraavissa luvuissa esitetyt kestävän kehityksen periaatteet sekä erityisesti materiaaleihin ja energiatehokkuuteen liitettävät kriteerit ja sertifikaatit. Täytyy kuitenkin huomioda, että tehtyjen valintojen vastuullisuudesta ja ekologisuudesta huolimatta lopullinen vastuu kalusteen ja/tai materiaalin asianmukaisesta kierrätyksestä ja huollosta on aina loppukäyttäjällä. Suunnittelijoina voimme kuitenkin ohjata käyttäjiä kohti vastuullisempia valintoja sekä välittää tarvittavaa tietoa.

Kestävä kehitys

KESTÄVÄ KEHITYS käsitteenä ja omana kansainvälisenä politiikkanaan sai alkunsa vuonna 1987 YK:n järjestämässä Brundtlandin kommissiossa (Ympäristöministeriö a). Ympäristöministeriö (a) määrittelee kestävän kehityksen ”maailmanlaajuisena, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvana jatkuvana ja ohjattuna yhteiskunnallisena muutoksena, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet”. Kestävän kehityksen periaatteet jaetaan perinteisesti ekologiseen, taloudelliseen ja sosiaaliseen kestävyYTEEN, jotka ovat kaikki vaikutuksessa toisiinsa.

3.2

EKOLOGINEN KESTÄVYYS perustuu biologisen monimuotoisuuden ja toiminnallisen ekosysteemin säilyttämiseen sekä ihmisen toiminnan mukauttamiseen luonnon kestäkyvyn mukaiseksi pitkällä aikavälillä. Myös ympäristöhaittojen ennaltaehkäisy ja torjunta ovat olennaisia ekologisen kestävyYDEN periaatteita. (Ympäristöministeriö a.) Suunnittelutyössä ekologinen kestävyys tarkoittaa muun muassa ympäristöystävällisiä ja vastuullisia hankintoja ja materiaaleja sekä kierrätystä ja energiansäästöä.

TALOUDELLISEN KESTÄVYYDEN periaate perustuu tasapainoiseen talouskasvuun, joka ei perustu pitkällä aikavälillä varantojen hävittämiseen tai velkaantumiseen. Pitkäjänteinen talouspolitiikka tukee kansallista hyvinvointia ja kestävä talous helpottaa kohtaamaan uusia haasteita sekä toimii sosiaalisen kestävyYDEN perustana. (Ympäristöministeriö a.) Suunnittelutyössä taloudellista kestävyYTTÄ tukevat muun muassa elinkaariajattelu, kiertotalous sekä korjaus ja kunnossapito.

SOSIAALISEN JA KULTTUURISEN KESTÄVYYDEN tarkoituksena on taata hyvinvoiva yhteiskunta myös seuraavalle sukupolvelle. Köyhyys, nälänhätä, terveydenhuolto ja sukupuolten välinen tasa-arvo ovat haasteita, joihin sosiaalinen kestävyys pyrkii vastaamaan ja joilla on suuri merkitys myös ekologiseen ja taloudelliseen kestävyYTEEN. (Ympäristöministeriö a.) Suunnittelutyössä sosiaalinen kestävyys tarkoittaa muun muassa hyvää ja turvallista työympäristöä sekä avoimuutta ja yhteistyötä erilaisten tekijöiden, yritysten ja ihmisten välillä. Kulttuurinen kestävyys näkyy esimerkiksi kulttuuriperinteiden vaalimisessa ja historian tuntemuksessa sekä vanhan kunnioittamisessa ja restauroinnissa.

KESTÄVÄ KEHITYS SUUNNITTELUSSA

Oheinen kuvio (3) kuvaa tarkemmin kestävän kehityksen periaatteiden soveltamisen sisustusarkkitehtuurin ja suunnittelutyön näkökulmasta. Kaavio mukailee Kauppi, Oneil, Tenhunen & Teriön (2013) Näkökulmia kestäväan rakentamiseen -periaatteita ekologisen, sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävyiden kannalta (Suomen ympäristöopisto SYKLI 2013, 3).

KUVIO 3.
Kestävä kehitys suunnittelussa
(mukaillen Kauppi ym. 2013)

Kestävät valinnat

3.3

Sisustusarkkitehtuurissa ja rakentamisessa tärkeään rooliin vastuullisuuden ja kestävä kehityksen kannalta nousevat erityisesti materiaalivalinnat sekä hankintojen määrä ja alkuperä. Materiaalien ja kalusteiden valinta- ja hankintaprosessi vaatii suunnittelijalta huolellista taustatyötä, kyseenalaistamista ja yhteistyötä vastuullisten sidosryhmien ja toimijoiden kanssa. Vastuullisissa ja ekologisissa materiaali- ja tuotevalinnoissa tulee huomioida muun muassa niiden elinkaari, materiaalitehokkuus ja hiilijalanjälki sekä mahdollisuus hyödyntää kiertotaloutta.

ELINKAARIAJATTELU perustuu siihen, että tuotteen aiheuttamat ympäristövaikutukset sisältävät valmistuksen lisäksi myös kaikki muut tuotteen koko elinkaaren aikana aiheutuvat ympäristövaikutukset. Tuotteen elinkaari kuvaa sen valmistuksesta ja käytöstä johtuvia kokonaisvaikutuksia kehdosta hautaan. (Suomen ympäristökeskus SYKE 2013a.)

MATERIAALITEHOKKUUS tarkoittaa sitä, että vähemmästä tuotetaan enemmän – säästäten näin ympäristöä ja luonnonvaroja. Luonnonvarojen ylikulutus ja siitä aiheutuvat ympäristöongelmat sekä luonnonvarojen riittämättömyys korostavat materiaalitehokkuuden tärkeyttä. Pyrkimys on käyttää tuotteiden valmistukseen mahdollisimman vähän energiaa, raaka-aineita ja materiaaleja. Samalla myös tuotteen tai palvelun aiheuttamat haitalliset ympäristövaikutukset vähentyvät. Mitä vähemmän materiaalia käytetään, sitä kestävämpää se on luonnonvarojen kannalta, ja samalla myös yritysten kustannukset pienenevät ja kilpailukyky kasvaa. (Suomen ympäristökeskus SYKE 2013b.)

ZERO WASTE on ajatusmalli, joka ohjaa ja kannustaa jätteiden vähentämiseen ja jonka tavoitteena on luoda sellainen elämäntapa, josta ei synny jätettä. Jätteeksi määritellään kaikki sellainen, jota ei voida kierrättää tai joka päättyy poltettavaksi seka- tai energiajätteenä. Zero waste kannustaa arvioimaan aktiivisesti omia ympäristövaikutuksiaan, tavoittelemaan kestävä elämäntapaa sekä rajoittamaan yltiöpäistä kulutusta ja luomaan kysyntää vastuullisille vaihtoehdoille. (Zero Waste Finland ry 2020.)

KIERTOTALOUS on talousmalli, jonka mukaan uutta ei tuoteta jatkuvasti lisää, vaan kulutus perustuu omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen ja tavaroiden jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämiseen (Sitra 2018). Kiertotalouden myötä myös rakennus- alalle syntyy uusia mahdollisuuksia kestävämpien toimintamallien luomiseen esimerkiksi materiaalien uudelleenkäytön ja kierrätyksen sekä rakennusten asianmukaisen ja oikeanaikaisen huollon kautta. Ajattelumallin mukaan uutta rakennetaan vain tarpeeseen ja ensisijaisesti lisätarpeet täytetään käyttämällä tehokkaammin jo olemassa olevia tiloja tai palveluita. (Ympäristöministeriö b.)

HIILIJALANJÄLKI tarkoittaa ihmisten toiminnasta aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä ja se voidaan määrittää niin yritykselle, toiminnalle kuin tuotteelle. Hiilijalanjälkeä mitataan esimerkiksi asumisesta, liikenteestä ja matkailusta, ruoasta ja muusta kulutuksesta aiheutuvien hiilidioksidipäästöjen kautta. Sitran (2018) arvioiden mukaan yli puolet hiilidioksidipäästöistä liittyy materiaalien ja hyödykkeiden tuotantoon. Yhteiskunnalla, joka hyödyntää kiertotaloutta on todetusti pienempi hiilijalanjälki. (Sitra 2018.)

KESTÄVÄT MATERIAALIT JA KALUSTEET

Tässä opinnäytetyön suunnitelmassa hyödynnetään SAFA:n (2016) listaamia ympäristöystävällisten rakennusosien, tarvikkeiden ja materiaalien periaatteita lähtökohtana kestävien materiaalien ja kalusteiden valinnoissa (kuvio 4).

Seuraavaksi mainitut kriteerit sekä kestävän kehityksen periaatteet pyritään ottamaan mahdollisuuksien mukaan huomioon niin pintamateriaalien ja tekstiilien kuin irto- ja kiintokalustuksen sekä valaistuksen suunnittelussa.

3.3

Pitkäikäisyys

Huollettavuus, korjattavuus ja uusittavuus

Uusiutuvat ja kierrätettävät materiaalit

Materiaalin ja valmistuksen hiilijalanjälki

Puumateriaalien suosiminen

Päästöttömät ja myrkyttömät materiaalit

Sertifioidut ja luokitellut materiaalit

Muunneltavuus ja joustavuus

Lähituotanto ja lyhyet kuljetusmatkat

Vastuullinen valmistusprosessi

KUVIO 4. Ympäristöystävällisten rakennusosien, tarvikkeiden ja materiaalien periaatteita (SAFA 2016)

Sertifikaatit ja standardit

3.4

Vastuullisten kriteerien lisäksi läpinäkyvyys tuotteiden ja materiaalien valmistuksessa ja niiden elinkaareissa sekä erilaiset sertifikaatit, standardit ja merkinnät auttavat tekemään vastuullisia valintoja suunnittelutyössä (kuva 26).

Kestäviä tuote- ja materiaalivalintoja ohjaavia ympäristömerkkejä ovat muun muassa kotimaiset Joutsenmerkki, Avainlippu ja Allergiatunnus® sekä EU-tasolla CE- ja EU Ecolabel -merkityt tuotteet. Pintamateriaaleihin ja puhtaaseen sisäilmaan liittyviä hyödyllisiä ilmastopäästöluokituksia ovat M1 ja VOC. Puun sertifiointijärjestelmiä ovat PEFC ja FSC, jotka edistävät kestävä metsänhoitoa ja vastuullista puunhankintaa. Kodinkoneissa ja lamputissa vastuullista ja energiatehokasta valintaa ohjaavat energiamerkinnät, jotka ovat juuri uudistuneet kevään 2021 aikana.

Erityisesti rakentamiseen liittyviä, mutta myös sisustusarkkitehtuuriin sovellettavia, tunnettuja ympäristöluokitusjärjestelmiä ja arviointityökaluja ovat BREEAM ja LEED. Ympäristöluokitusjärjestelmät toimivat tärkeinä työkaluina kiinteistöjen ympäristötehokkuuden mittaamisessa, todentamisessa ja vertailtavuuden mahdollistamisessa (Green Building Council Finland). Tarkemmat kuvaukset edellä mainituista sertifikaateista ja merkeistä löytyy liitteistä (liite 1).

Vaikka rakentamista ja materiaalien käyttöä ohjataan monenlaisin sertifikaatein, on suunnittelijoiden vastuulla tulkita niiden sisältöä oikein ja huolehtia siitä, että materiaaleja ja tuotteita käytetään oikein myös vähemmän kontrolloiduissa sisustusprojekteissa.

KUVA 26. Sertifikaattikollaasi (Allergia-, Iho- ja Astmaliitto; European Commission; Rakennustietosäätiö RTS sr 2021; Suomalaisen Työn Liitto 2021; Ympäristömerkintä Suomi Oy a ja b; Wickwood; Wikipedia 2021)

Suunnittelu- prosessi

- 4.1 TARVEKARTOITUS
- 4.2 TILAOHJELMA
- 4.3 MOODBOARD
- 4.4 LUONNOSPROSESSI

4

Tarvekartoitus

1. KÄYTTÄJÄT

Hirsimökin käyttäjinä tulevat olemaan pääasiallisesti toimeksiantajapariskunta. Heidän lisäksi mökkiä käyttävät heidän lapsensa ja lapsenlapsensa. Käyttäjien ikäjakauma on 5–70 vuotta. Mökissä on tarve neljälle nukkumapaikalle. Lisää nukkumapaikkoja löytyy erillisestä saunakammarirakennuksesta.

2. SISUSTUKSEEN JA KALUSTUKSEEN LIITTYVÄT TARPEET

Toimeksiantona on suunnitella hirsimökin uuden keittiön ja kylpyhuoneen funktiot sekä luoda tyyliään selkeä ja valoisa sisustussuunnitelma. Suunnitelman toivotaan sisältävän väri- ja materiaalmääritykset sekä ehdotukset irtokalustukseen ja valaistukseen liittyen. Irtokalustussuunnitelman toivotaan hyödyntävän mahdollisimman paljon jo olemassa olevia sekä kierrätettyjä kalusteita. Mataliin huonetiloihin halutaan lisätä avaruuden tunnetta ja valoisuutta – nykyinen tumma puulattia sekä katto toivotaan maalattavan vaaleaksi. Keittiön kaapistojen toivotaan noudattavan samaa valoisaa linjaa.

3. RAJOITTAVAT TEKIJÄT

Mahdollisia väri- ja materiaalivalintoja rajoittavia tekijöitä ovat vanhojen hirsiseinien ja katto-orsien nykyinen ruskea väri, joka halutaan säilyttää sekä uusittavien ovien, ikkunakarmien sekä jalkalistojen valkoinen sävy. Kylpyhuoneen suunnittelussa tulee ottaa huomioon sinne asennettavan lämminvesivaraajan sisäyksikön vaatima asennustila.

4. MUITA HUOMIOITA

Toimeksiantajan toiveena on rakentaa mökkiin pieni, kahden hengen sauna. Yleisesti suositellun mitoituksen, mökkirakennuksen matalan huonekorkeuden sekä pienen tilan vuoksi suunniteltu sauna ei tulisi täyttämään rakennusalan vaatimuksia ja se veisi tarvittavaa tilaa kylpyhuoneen muilta toiminnoilta. Näin ollen, sauna rajataan pois suunnitelmasta ja kylpyhuone suunnitellaan ilman tätä toiminnallisuutta.

1.

*Mökin
käyttäjät*

4.1

2.

*Sisustukseen ja kalustukseen
liittyvät tarpeet*

3.

*Suunnittelua
rajoittavat tekijät*

4.

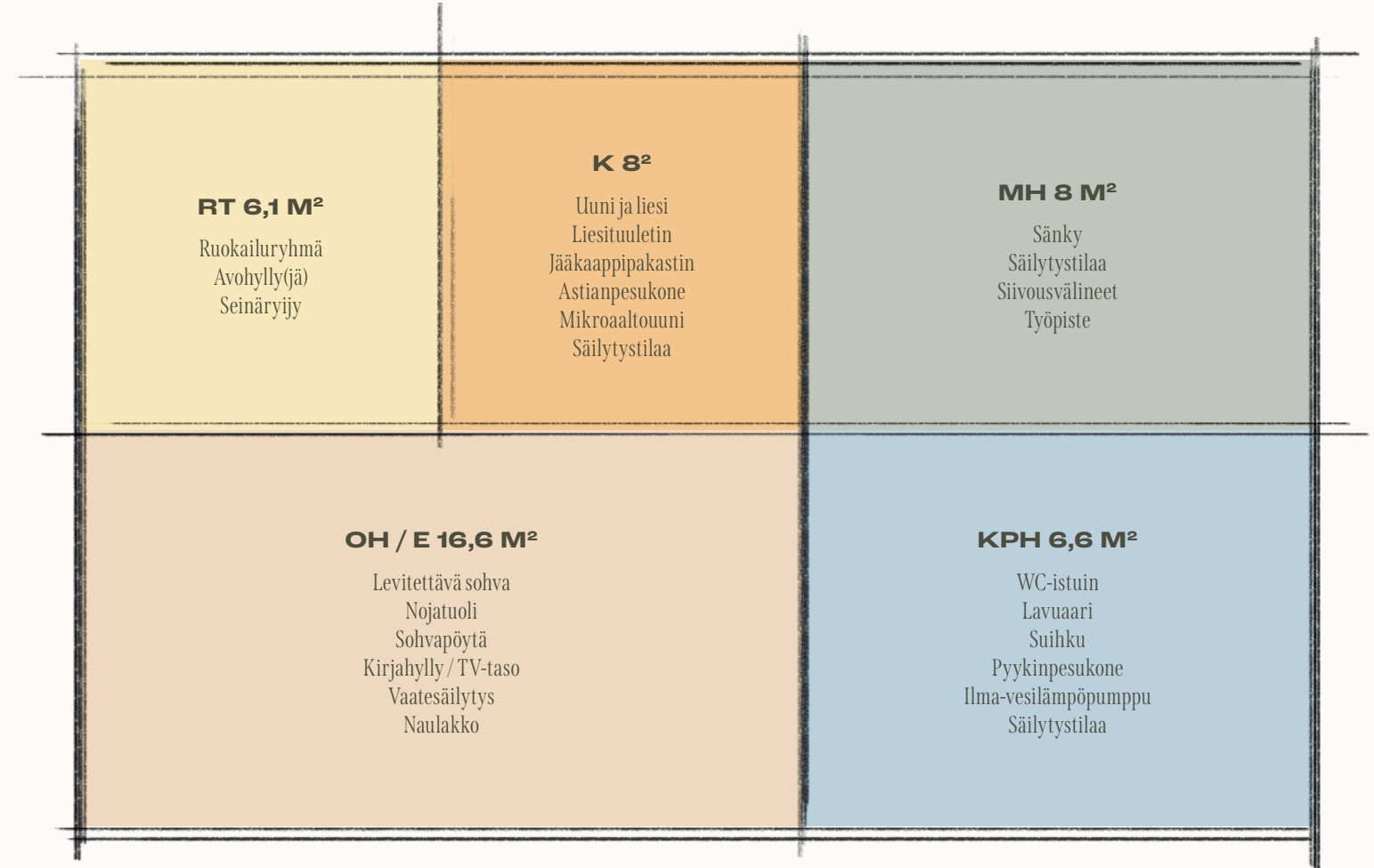
*Muut huomiot
suunnitelmaan
liittyen*

Tilaohjelma

4.2

Viereisessä kuviossa (5) kuvataan tarkemmin mökin uuden tilajaon mukaisesti huoneiden ja tilojen neliömäärät sekä niihin toivotut toiminnallisuudet ja kalustus. Tilatarpeiden selkeä jaottelu ja visualisointi helpottaa hahmottamaan tilan riittävyttä ja ohjaa funktionaalisiin kaluste- ja järjestysratkaisuihin.

Mökin tarpeellisimmat funktiot ja olennaisin tilantarve sijoittuu keittiöön ja kylpyhuoneeseen. Näissä tiloissa on erityisen tärkeää huomioida huolellinen tilan käyttö ja käytännöllisyys, koska kalustus tulee olemaan kiinteää. Muissa tiloissa tiloja ja niiden toimintoja voidaan muokata tarvittaessa helpostikin irtokalustuksella ja niiden järjestelyllä.

KUVIO 5. Tilaohjelma

Moodboard

VÄRIMAAILMA JA INSPIRAATIO

Mökin uuteen väri- ja materiaalimaailmaan on haettu inspiraatiota 60-luvun estetiikasta, ympäröivästä luonnosta sekä hirsirakennuksesta itsessään. Sisustussuunnitelman tarkoitus ei ole mukailla 60-lukua kirjaimellisesti, vaan vaikutteita haetaan erityisesti kyseisen aikakauden muotokielestä, kuten esimerkiksi puupaneloinnista (kuva 33), kuusikulmaisista laatoista (kuva 29) ja linjakkaasta keittiödesignista (kuva 28).

Värimaailmaan inspiraatiota haetaan erityisesti vaaleista ja murretuista luonnollisista sävyistä, jotka sopivat kauniisti tummanruskeiden hirsiseinien rinnalle (kuva 32). Pehmeät valkoisen ja vaaleanruskean sävyt sekä terrakotta ja sammalenvihreä kirkastavat ja raikastavat tilaa (kuva 27). Kalustuksen värimaailma pidetään hillittynä ja vaaleana, minkä rinnalle voidaan tuoda kirkkaampia värejä tekstiilien, käyttöesineiden ja muun somituksen kautta.

Materiaalivalinnoissa pyritään korostamaan mahdollisimman paljon luonnonmukaisuutta, kestävyyttä ja kierrätettävyyttä (kuvat 34 ja 35). Puu, pellava ja muut luonnonmateriaalit ovat kestäviä ja mökkikohteeseen sopivia valintoja (kuva 30 ja 31).

KUVA 27. Seinänyllyn värimaailma

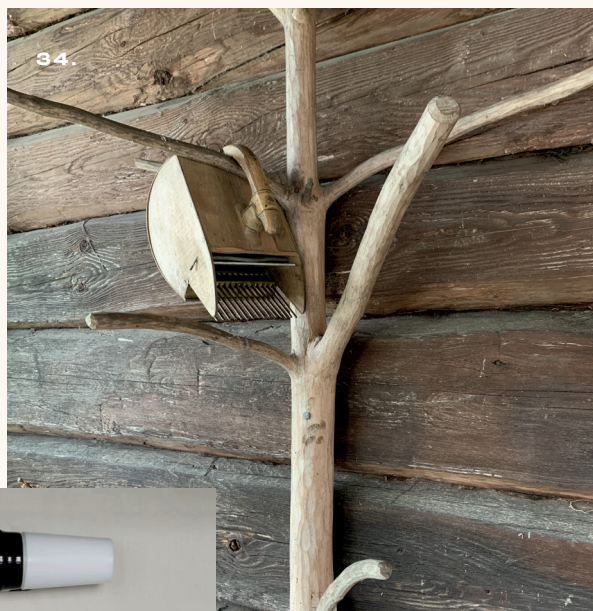

4.3

31.

LUONNOLLINEN

34.

AJATON

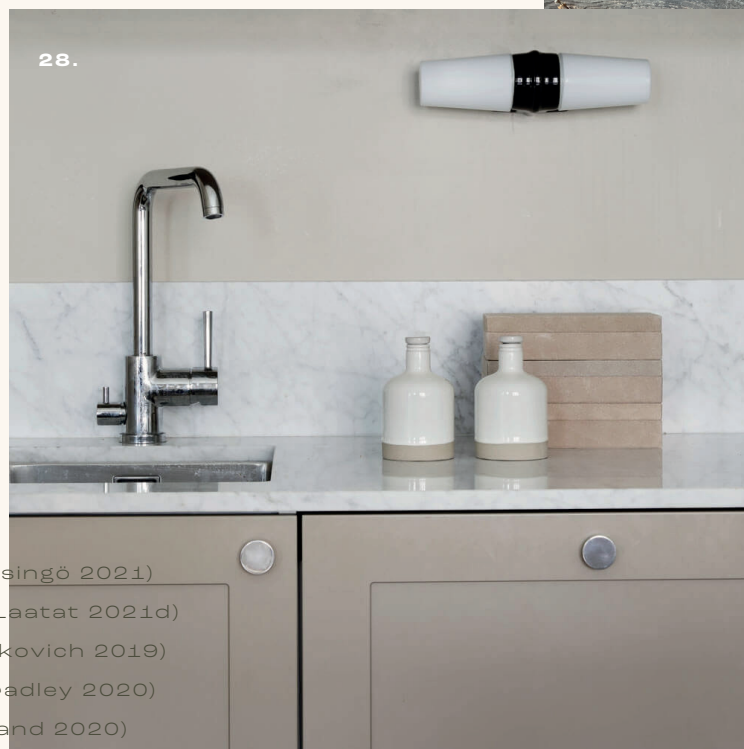
32.

35.

30.

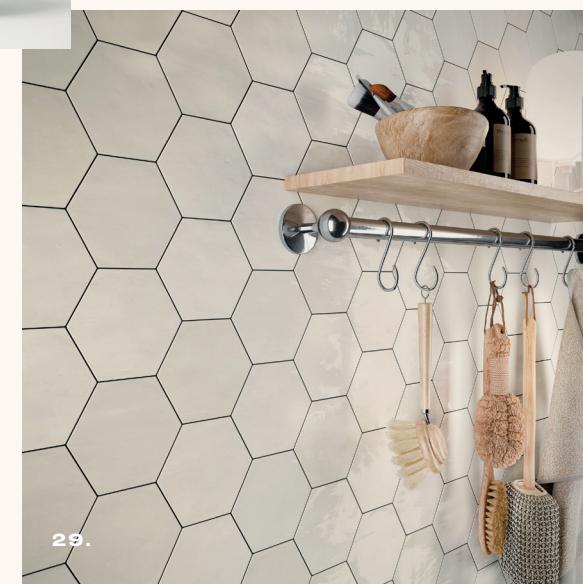

28.

VALOISA

33.

29.

LINJAKAS

KUVA 28. Keittiö design (As Helsingö 2021)

KUVA 29. Hexagon-laatta (ABL-Laatat 2021d)

KUVA 30. Kangasmateriaali (Milkovich 2019)

KUVA 31. Tekstillimateriaalit (Bradley 2020)

KUVA 32. Värimaailma (Helgstrand 2020)

KUVA 33. Puupanelointi (Laye 2019)

KUVA 34. Puutekstuurit

KUVA 35. Tuohidetallit

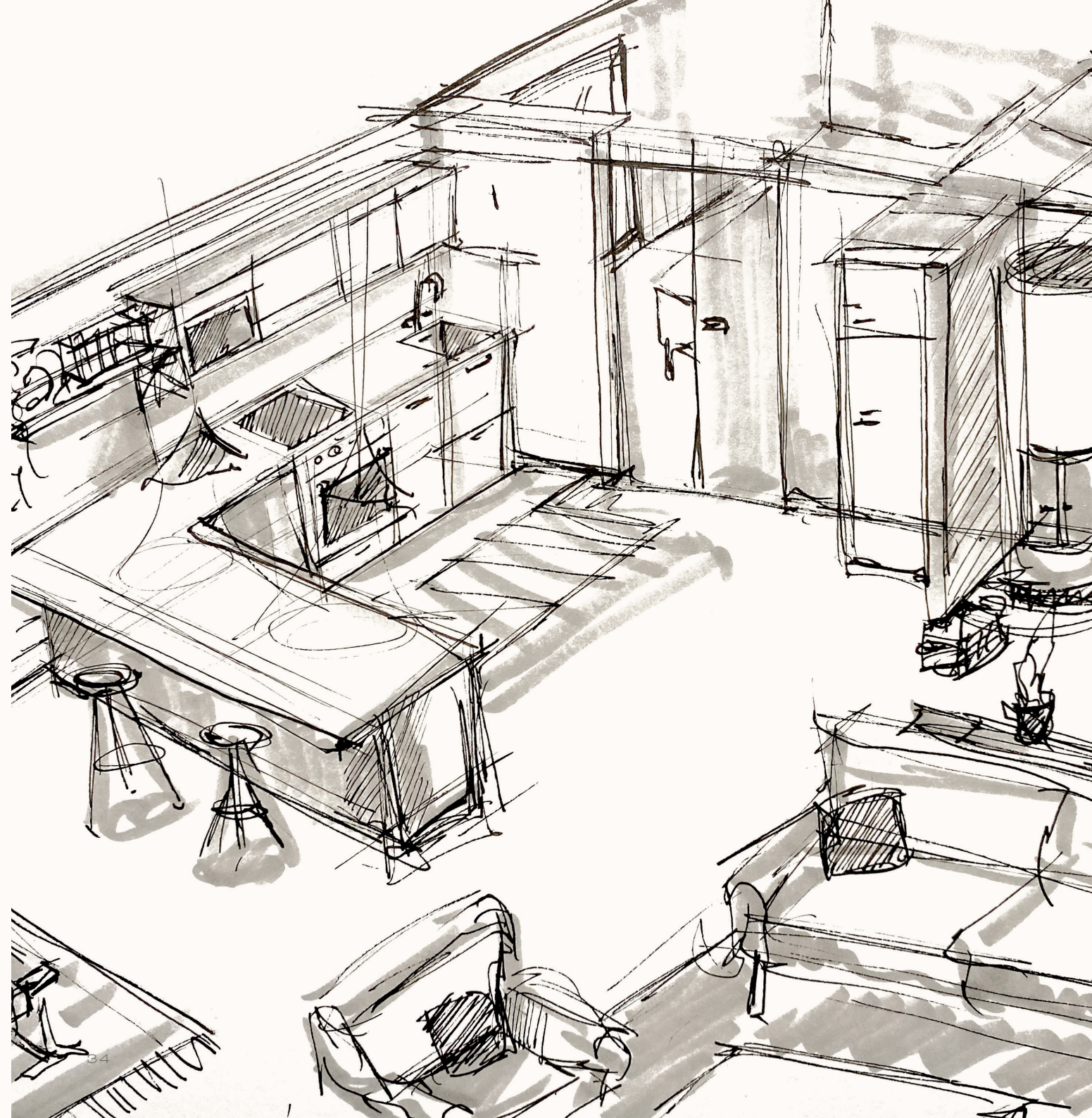
Luonnosprosessi

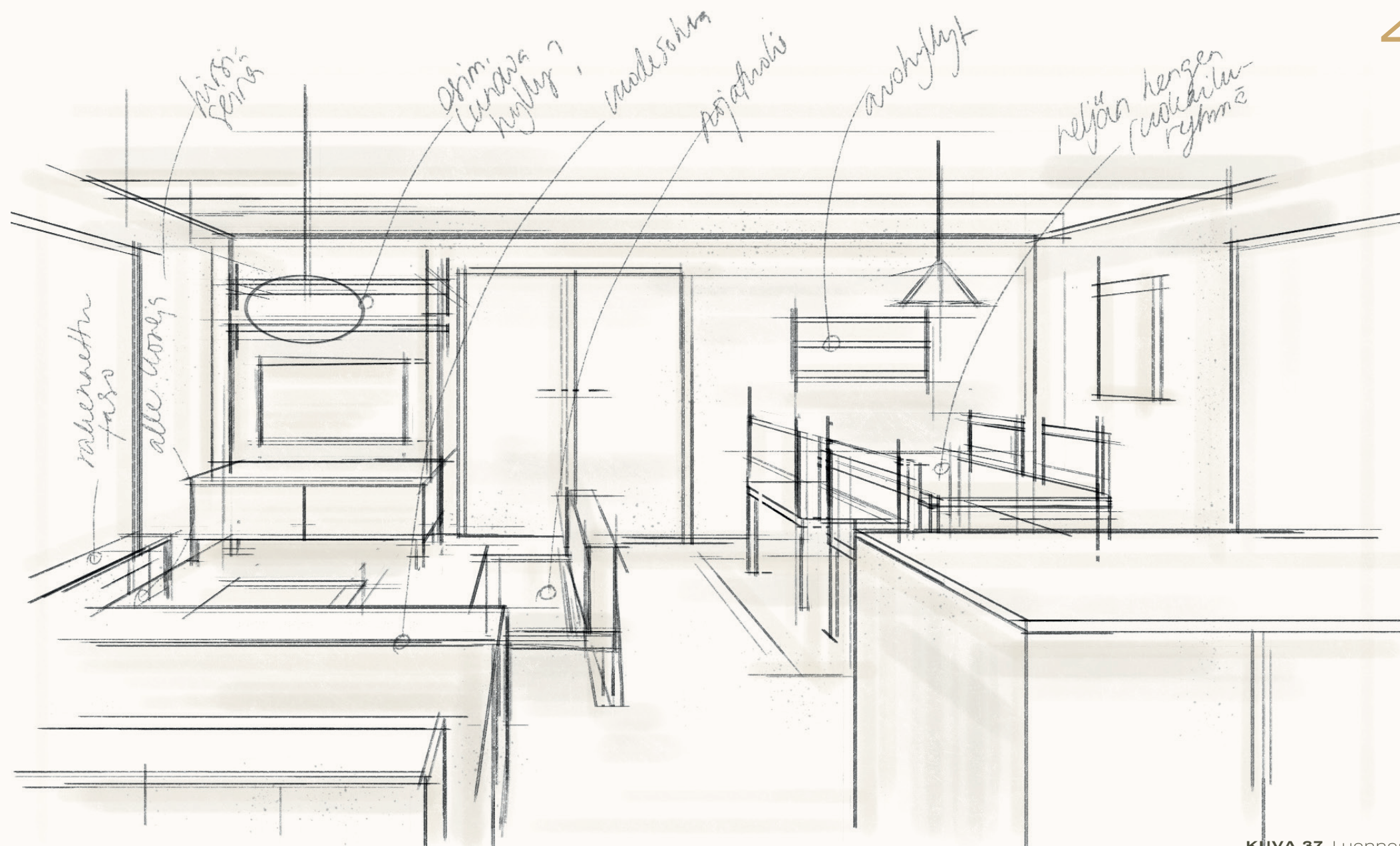
Tämän opinnäytetyön suunnitteluprosessissa käsin luonnostelu on toiminut yhtenä tärkeimpänä ideoinnin ja tilan hahmotuksen työkaluna. Nopeat visualisoinnit ovat olleet tehokkaita keinoja hahmottaa suunniteltavan tilan mahdollisuuksia ja rajallisuuksia. Luonnosprosessin myötä lopullinen työstettävä suunnitelma on selkiytynyt ja sitä on ollut vaivaton lähteä toteuttamaan (kuva 36).

Luonnosprosessin aikana jokaisesta tilasta on hahmoteltu erilaisia vaihtoehtoja ja kokeiluja niin tilankäytön, kalustuksen kuin tunnelman kannalta (kuva 37 ja 38). Tarkemmat perspektiiviluonnokset ovat olleet tärkeitä ideointikeinoja erityisesti keittiön (kuva 39) ja kylpyhuoneen (kuva 40) toiminnallisuuksien ja järjestyksen osalta.

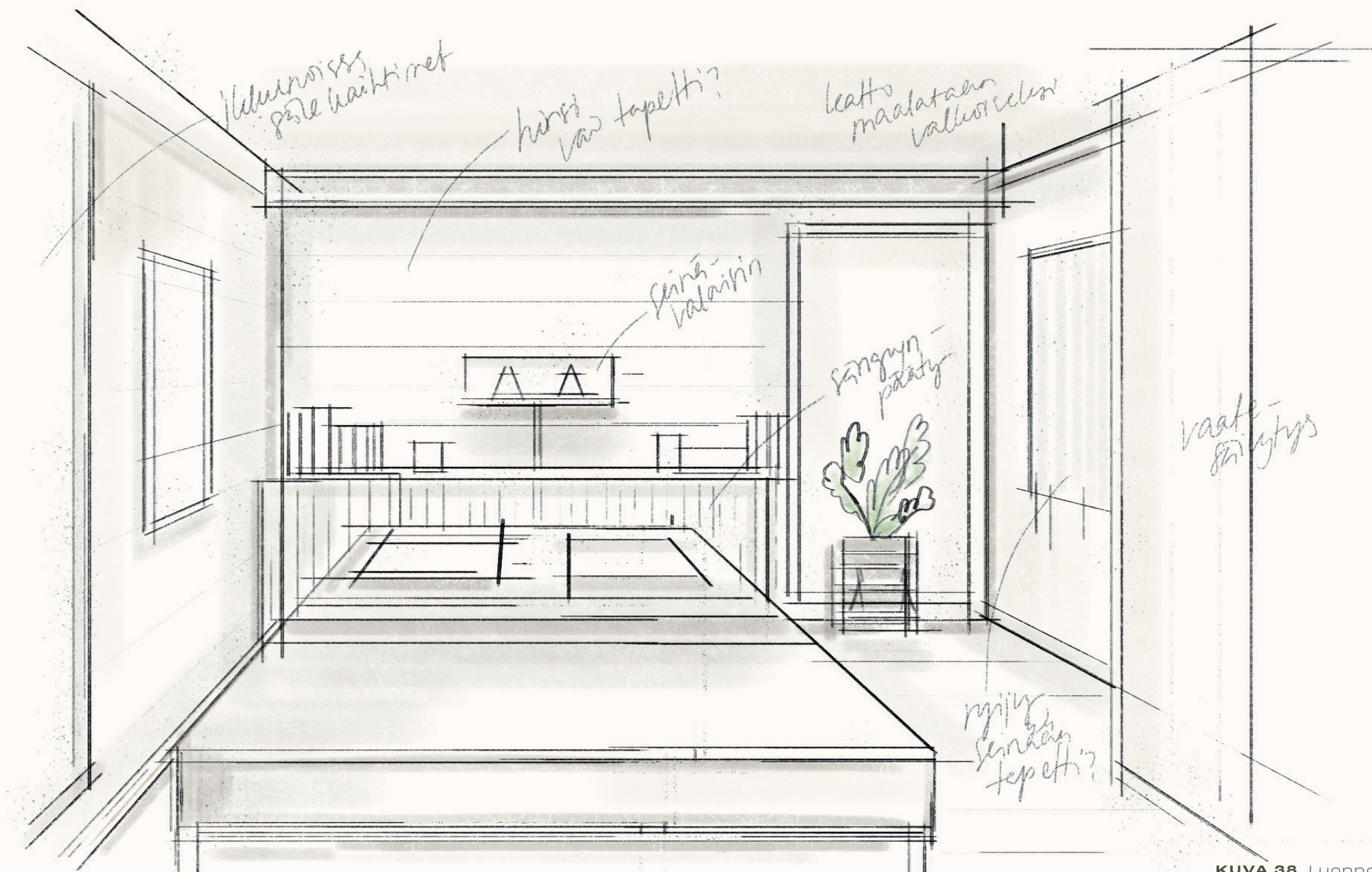
4.4

KUVA 36. Käsiluonnos tilasta

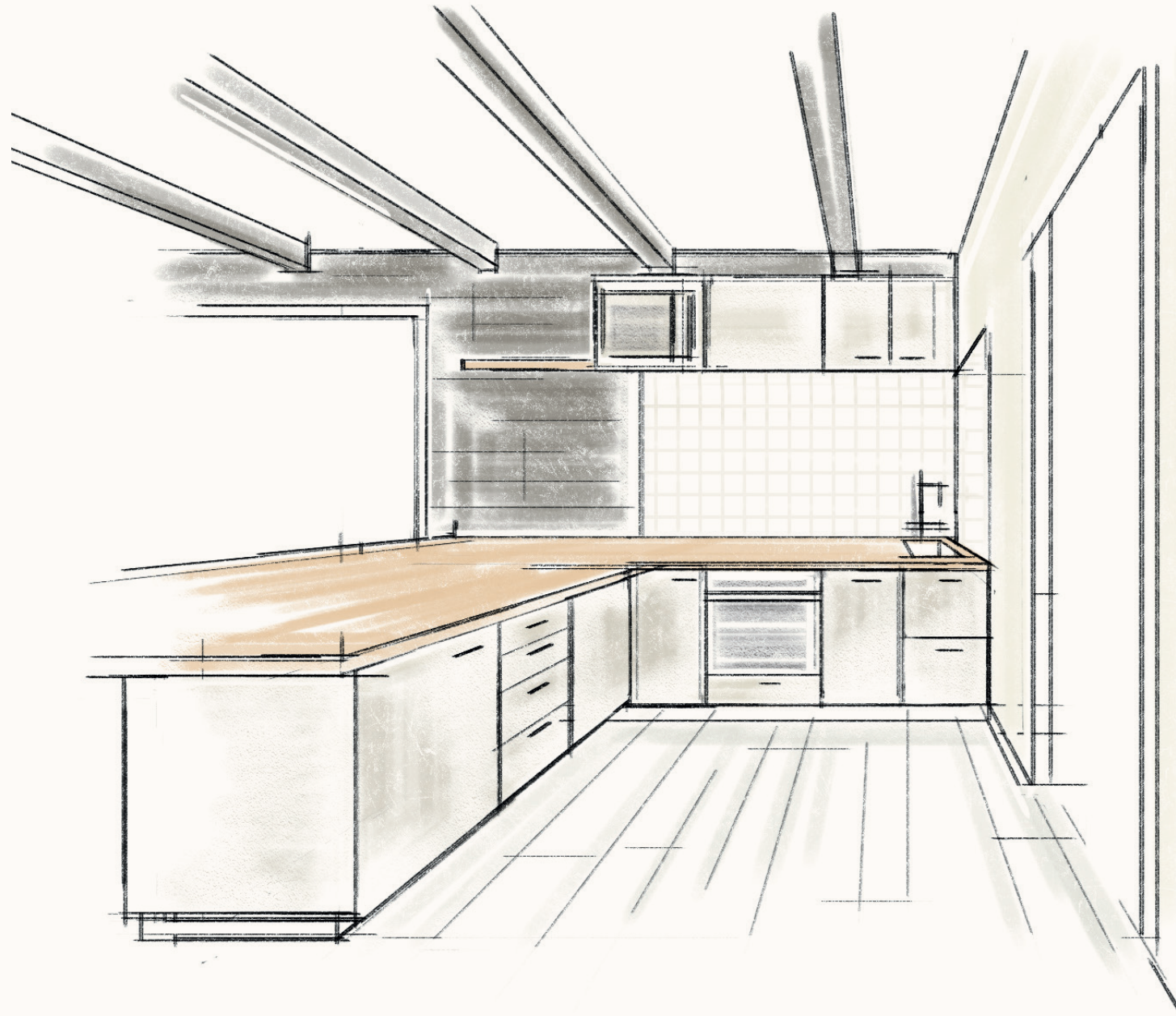

KUVA 37. Luonnos olohuoneesta

KUVA 38. Luonnos makuuhuoneesta

KUVA 39. Perspektiiviluonnos keittiöstä

KUVA 40. Perspektiiviluonnos kylpyhuoneesta

Suunnitelma

- 5.1** SUUNNITELMASTA YLEISESTI
- 5.2** MÖKIN POHJAPIIRUSTUS
- 5.3** KEITTIÖ
- 5.4** KYLPYHUONE
- 5.5** MUUT TILAT

Suunnitelmasta yleisesti

5.1

Työn seuraavissa luvuissa esitellään mökin sisustussuunnitelma. Suunnitelma koostuu pohjapiirustuksista sekä tilakohtaisista materiaali- ja kalustesuunnitelmista, projektioista sekä visualisoinneista. Suunnitelma on pyritty pitämään mahdollisimman selkeänä, tiiviinä ja informatiivisena pakettina. LVIS-suunnitelmat tarkentuvat muutossuunnitelmien edetessä eikä niitä ole tästä syystä otettu huomioon piirustuksissa.

MATERIAALIVALINNOISSA on painotettu mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman kestäviä ja ekologisia ratkaisuja. Keittiön ja kylpyhuoneen tasomateriaaliksi on valittu keraaminen taso, joka on käyttökestävyyden ja pitkäikäisyyden lisäksi puhdasmineraalinen, luonnonmukainen ja ympäristöystävällinen valinta. Seinä-, lattia- ja kattomaaleiksi on valittu hengittäviä, sertifioituja ja vähäpäästöisiä maaleja. Tarkemmat tiedot löytyvät liitteiden seinä- ja lattiamateriaalikaaviosta (liite 2).

Suunnitelman **KIINTOKALUSTEET** on piirretty standardimitoituksella. Keittiö ja makuuhuoneen kiintokalusteissa on käytetty Ikean ja kylpyhuoneessa Temalin runkoja. Kaikki kiintokalusteet on mahdollista toteuttaa joko uusina hankintoita – esimerkiksi paikallisilta keittiö- ja kylpyhuonetoimittajilta – tai myös kierrätettyinä. Esimerkiksi Tori.fi:stä löytyy laaja valikoima käytettyjä Ikean Metod-runkoja. LVI-kalusteissa on suosittu kotimaisia tuotteita ja valmistajia.

IRTOKALUSTUKSESSA on yhtäläillä suosittu kotimaisia valmistajia ja lähituotantoa. Suunnitelmassa esitetyt irtokalusteet ovat tyyllisesti suuntaa antavia ja lopullinen kalustus voidaan toteuttaa myös täysin kierrätettynä sekä hyödyntäen esimerkiksi kunnostamalla ja uudelleen verhoilemalla jo olemassa olevia kalusteita. Suunnitelmassa esitettyjä Artekin ja Lundian kierrätettyjä kalusteita on saatavilla esimerkiksi Artek 2nd Cyclen sekä erinäisten huutokauppojen ja kierrätyskeskusten kautta.

Tila- ja kalusteratkaisuissa on haluttu korostaa 60-luvun asumisen estetiikkaa isojen ikkunapintojen ja valoisuuden sekä muotokielen myötä. Tiloihin on tuotu enemmän toiminnallisuutta sekä käyttömukavuutta ajatellen myös ympärivuotista asumista. Sisustus on kuitenkin haluttu säilyttää alkuperäistä mökitunnelmaa kunnioittavana sekä mahdollisimman muunneltavana ja selkeänä.

Mökin pohjapiirustus

5.2

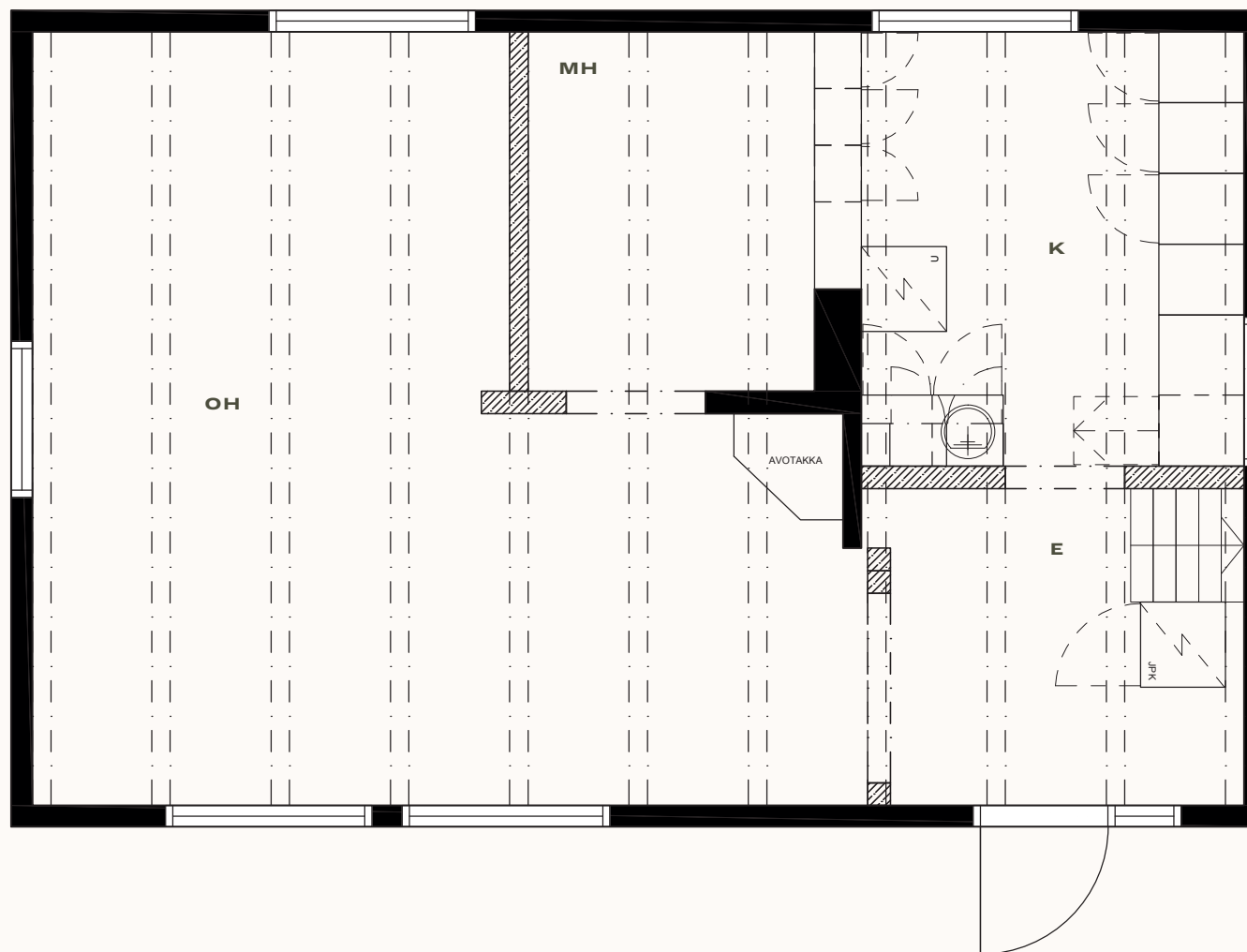
Suunnitelman kokonaisuus hahmottuu selkeimmin seuraavissa luvuissa esitettyjen pohjapiirrosten avulla. Työn kannalta on olennaista esittää mökin tämän hetkinen tilanne ja peilata siihen uusia tilaratkaisuja ja toimintoja.

Suunnitelmassa esitettyjen piirustusten mitat ja mökin rakenteelliset ratkaisut perustuvat lokakuussa 2020 suunnittelukohteessa suoritettuun mittaukseen sekä toimeksiantajan toimesta suunniteltuihin saneeraussuunnitelmiin, joista tarkemmat maininnat löytyvät luvusta 2.1.

5.2.1 Nykyinen pohja

Mökin nykyinen pohja (kuva 42) poikkeaa hieman alkuperäisestä vuonna 1967 tehdystä suunnitelmasta (kuva 41). Olohuoneen kokoa on haluttu korostaa ja makuuhuoneeksi on rajattu mökin keskeltä pienehkö tila hirsiseinällä sekä keittiön kaapistoilla.

Keittiössä on runsaasti säilytys- ja kaappitilaa, mutta myöhemmin varusteluun lisätyillä uunilla ja jääkaapilla ei ole funktionaalisesti sopivia asennuspaikkoja, vaan ne ovat sijoitettu tällä hetkellä toiminnallisesti hankaliin paikkoihin. Eteisessä tilaa vie myös rakennuksen ullakotilaan johtavat portaat.

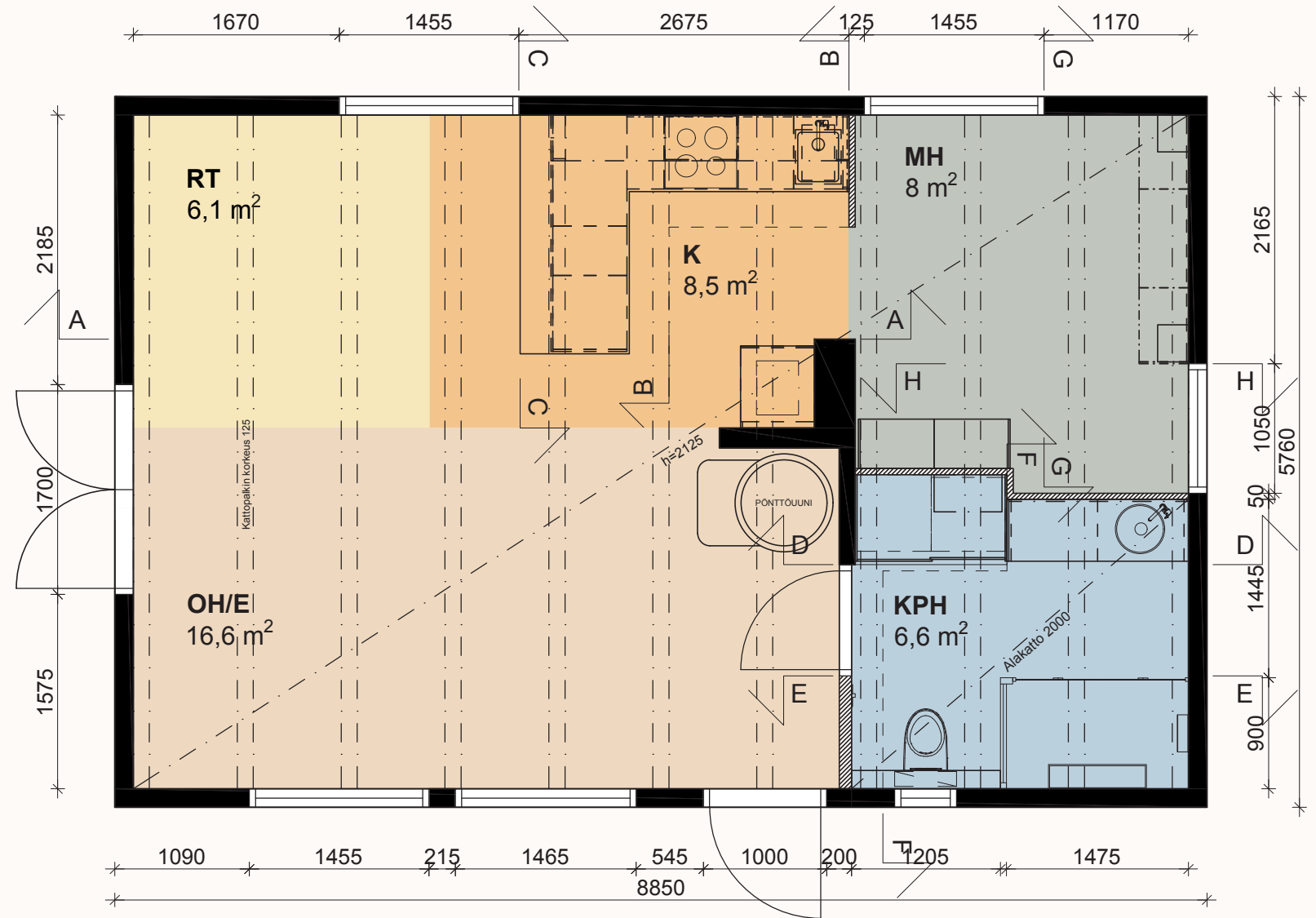
KUVA 42. Nykyinen pohjapiirustus

5.2.2 Uusi pohja

Uusi pohjapiirustus (kuva 43) on piirretty toimeksiantajan esittämien muutostoiveiden mukaisesti. Muutoksen myötä nykyisen keittiön tilalle tulee makuuhuone, joka rajataan uusilla väliseinillä keittiöstä ja kylpyhuoneesta. Nykyisen makuuhuoneen tilalle tulee uusi keittiö ja eteistilan tilalle rakennetaan kylpyhuone, joka rajataan eteisestä ja olohuoneesta uudella väliseinällä.

Ikkuna-aukotukset pysyvät ennallaan, mutta niiden korkeutta kasvatetaan ja olohuoneen takaseinän nykyisen ikkunan tilalle asennetaan pariovet ja kylpyhuoneeseen lisätään pieni tuuletusikkuna. Mökin ulko-oven paikkaa siirretään niin, että kylpyhuoneen uusi väliseinä saadaan linjaan kiinteän kivipilarin kanssa.

Kylpyhuoneeseen rakennetaan uusi alakatto samaan tasoon katon hirsipalkkien alareunan kanssa. Nykyinen avotakka korvataan uudella pöytäuunilla.

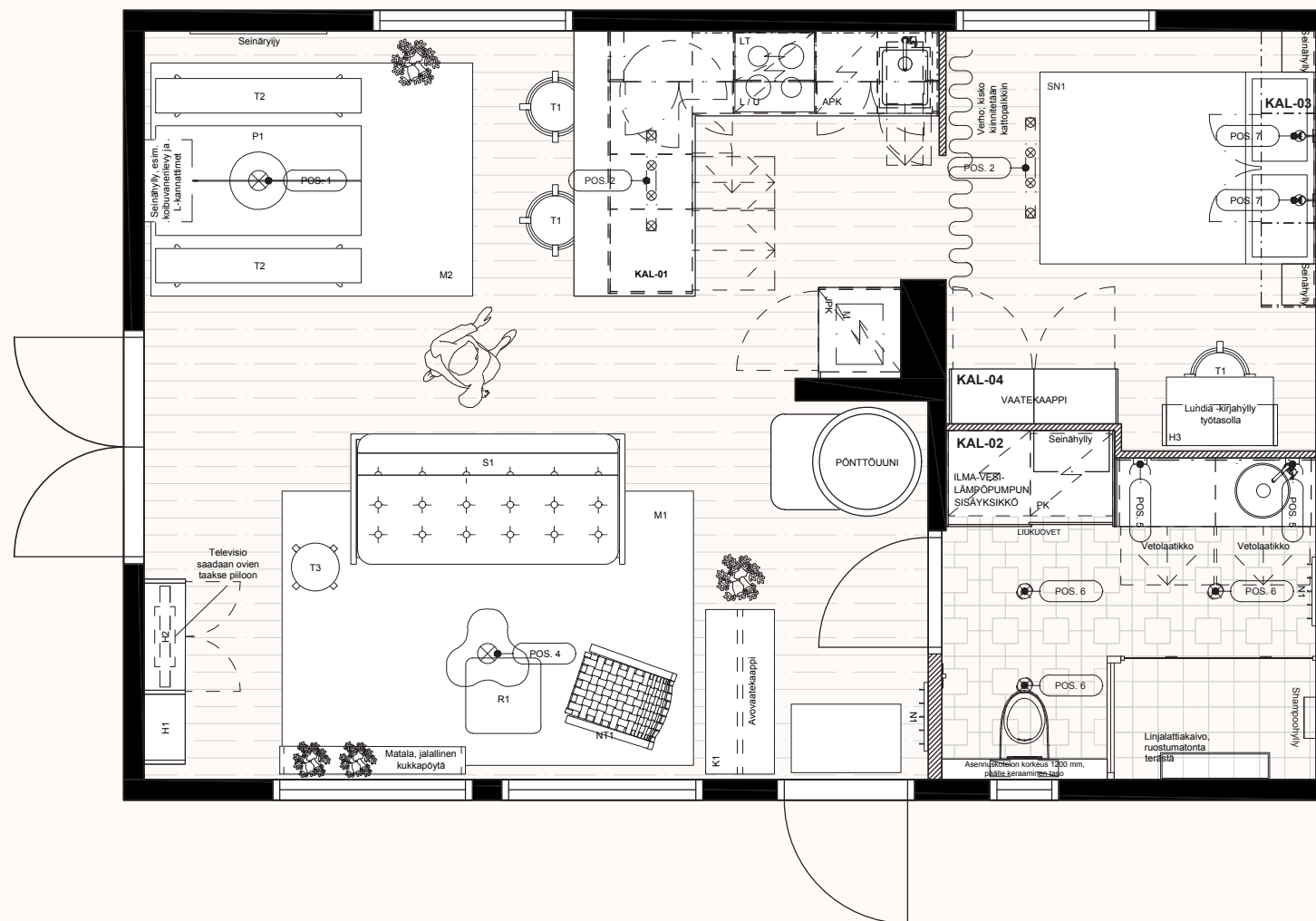
KUVA 43. Uusi pohjapiirustus

5.2.3 Kalustepohjapiirustus

Kalustepohjapiirustuksessa (kuva 44) on tehokkuuden ja kokonaisuuden hahmotuksen vuoksi kuvattu sekä kiinto- ja irtokalustus, että valaistus. Tilakohtaiset materiaali- ja kalustevalinnat sekä projektiopiirustukset ja visualisoinnit esitetään seuraavissa luvuissa.

Kiintokalusteet ovat merkitty pohjapiirustukseen KAL-tunnuksin ja niistä löytyvät tarkemmat suunnitelmat tilakohtaisista projektiopiirustuksista. Tarvittaessa suunnitelmassa esitettyjen periaatteellisten piirustuksien lisäksi voidaan tehdä vielä tarkemmat kiintokalustepiirustukset.

LVIS-suunnitelmat ja pistorasioiden ja valokatkaisijoiden paikat tarkentuvat muutossuunnitelmien edetessä eikä niitä ole tästä syystä otettu huomioon piirustuksissa. Valaisinpaikat ovat myös tästä syystä suuntaa antavia.

KUVA 44. Kalustepohjapiirustus

Keittiö

Keittiön suunnitelmassa on pyritty huomioimaan parhaalla mahdollisella tavalla keittiötoimintojen käytettävyys ja funktionaalisuus sekä käytössä olevan tilan järkevä hyödyntäminen (kuva 46). Avokeittiö ja baaritaso jatkuvat luontevana osaksi ruokailutilaa säilyttäen tilan avoimena.

Keittiön kiintokalustus on standardimitoitettu ja suunnitelmassa on käytetty lähtökohtana Ikean runkoja ja laitteita, mutta kalusteet ovat toteutettavissa niin uusin kuin kierrätetyin ratkaisuin (kuva 47). Kodinkoneet ovat esitetty suunnitelmassa integroituina, mutta ovat toteutettavissa myös vapaasti sijoiteltuina (kuva 48). Suunnitelmaan on pyritty valitsemaan sellaisia kodinkoneita, joissa on mahdollisimman hyvä energialuokka (A). Tämä on hyvä ottaa huomioon lopullisia hankintoja tehdessä.

Tasomateriaaliksi on valittu keraaminen taso, joka on käyttökestävyyden ja pitkäikäisyyden lisäksi puhdasmineraalinen, luonnonmukainen ja ympäristöystävällinen valinta.

Irtokalusteet ja valaisimet ovat tyyllillisesti suuntaa antavia ja niiden valinnassa on painotettu kotimaisuutta ja ajattomuutta. Kaikki irtokalusteet on mahdollista toteuttaa joko kierrätettyinä ja/tai hyödyntäen jo olemassa olevia kalusteita esimerkiksi kunnostamalla ja uudelleen verhoilemalla niitä. Suunnitelmassa esitettyjä Artekin kalusteita on saatavilla esimerkiksi Artek 2nd Cyclen sekä erinäisten huutokauppojen ja kierrätyskeskusten kautta.

Kaikki puiset kattopinnat, pois lukien poikkihirret, maalataan puolihimmeällä, muovittomalla, VOC-päästöttömällä ja M1-luokitulla UULA INTO PANEELIMAALILLA sävyyn Höyhen (valkoinen). Tarkempi seinä- ja lattiamateriaalikaavio löytyy liitteistä (liite 2).

6

T1733
LUMILINNA

M1

POS.1

P1

POS.2

T2

T1

3

2

5

T1718 LÖYLY

1

4

KUVA 45. Keittiö moodboard (ABL-Laatat 2021c, Artek 2021a, b, e; Domus Classica b; Finarte 2021b; IKEA 2021b, c; Innolux 2021a; Oras 2021a)

5.3.1 Materiaalit ja kalusteet

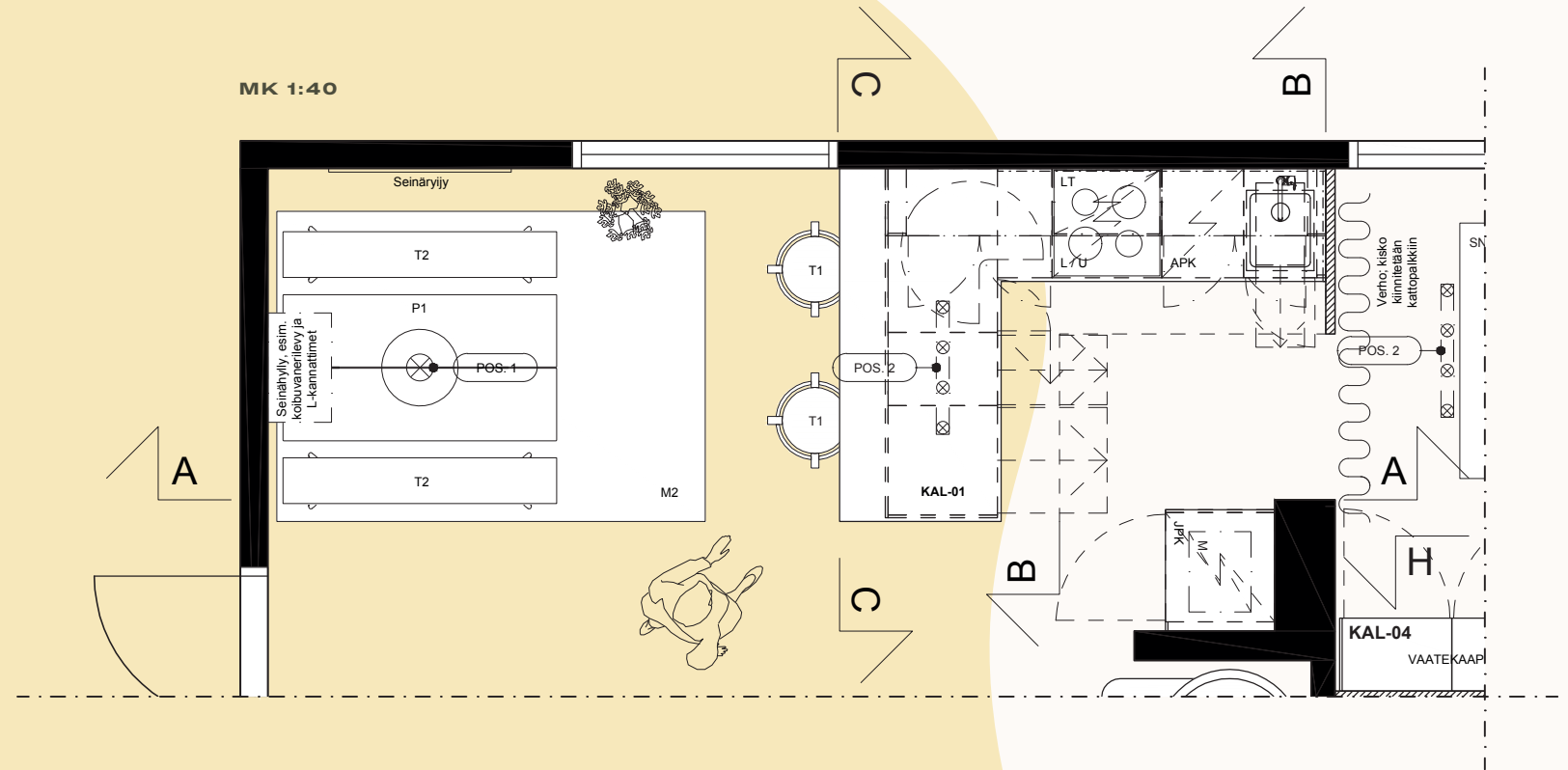
Viereinen kuva (45) esittää keittiöön suunniteltuja materiaaleja ja kalusteita;

T1	Baarijakkara 64, Artek, koivu
T2	Pirkka penkki, Artek, massiivikoivu- ja mänty
P1	Pirkka pöytä, Artek, massiivikoivu- ja mänty
M2	Huvila matto, Finarte, beige, 100 % kierrätetty puuvilla, 3000 x 200mm
POS. 1	Ihanne riippuvalaisin, Innolux, alumiini, 35 W, IP 20, Ø 420 x 240 mm,
POS. 2	NYMÅNE kohdevalaisin, IKEA, 4 lamppua, valkoinen, 8.5W, 730 x 120 x 70 mm
1	Keraaminen taso; Calce Grigio 12 mm, ABL-Laatat
2	Safira 1029F keittiöhana, Oras, kromi, pesukoneventtiilillä
3	MATTRADITION kiertoilmauuni, IKEA, valkoinen, energialuokka A
4	Lankavedin; Domus Classica, niklattu, 96 mm
5	Keittiön kaapistot; Teknos T1718 Löyly
6	Seinät; Teknos Biora Air maali, himmeä, sävy: Teknos T1733 Lumilinna (NCS 0602-G83Y); ILMAA PUHDISTAVA, VOC-PÄÄSTÖT MAX. 30 G/L

5.3.2 Projektit ja havainnekuvat

Seuraavissa piirustuksissa esitetään tarkemmin keittiöön suunniteltujen kiintokalusteiden funktiot ja järjestys. Tarvittaessa esitettyjen periaatteellisten piirustusten lisäksi voidaan tehdä vielä tarkemmat kiintokalustepiirustukset. Havainnekuvan (kuva 49) tarkoitus on luoda mielikuvia tulevan tilan tunnelmasta ja estetiikasta.

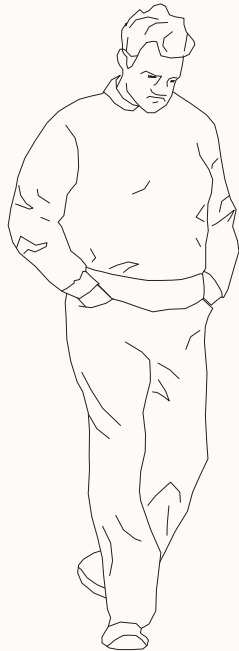
LVIS-suunnitelmat ja pistorasioiden ja valokatkaisijoiden paikat tarkentuvat muutossuunnitelmien edetessä eikä niitä ole tästä syystä otettu huomioon piirustuksissa. Valaisinpaikat ovat myös tästä syystä suuntaa antavia.

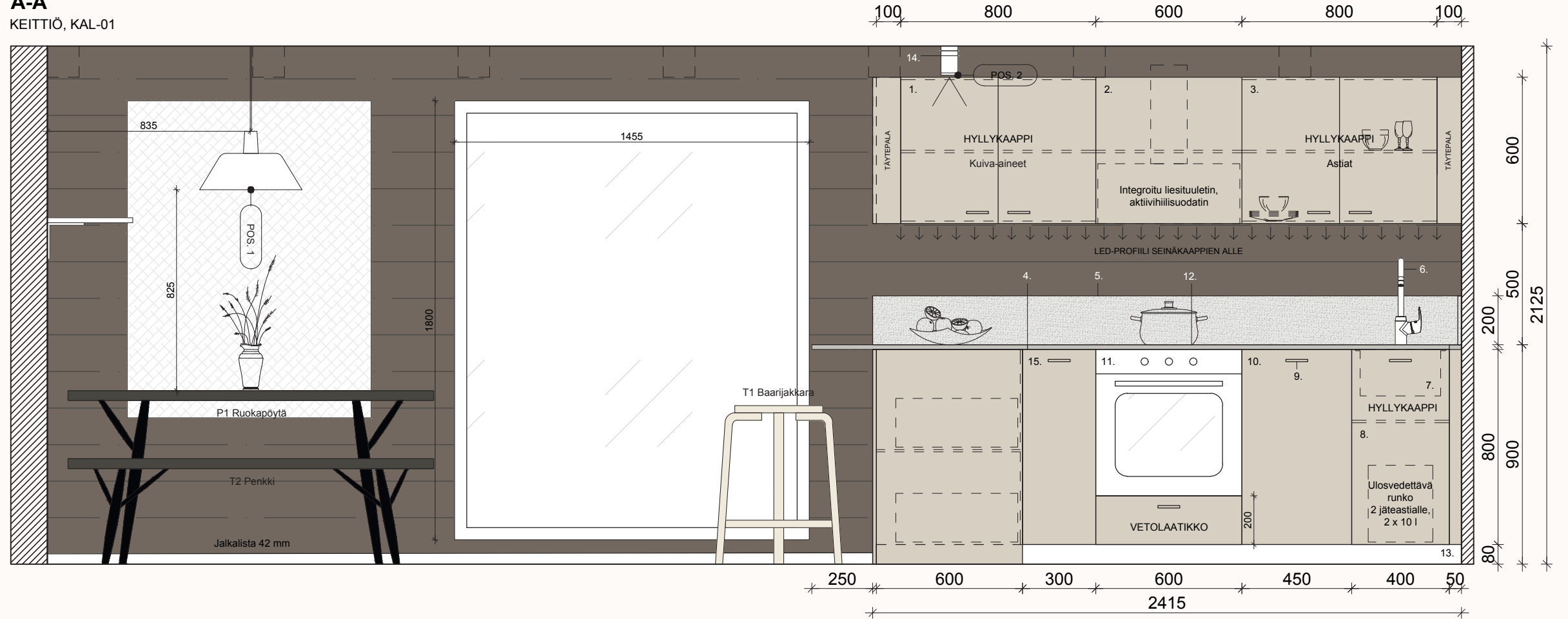
KUVA 46. Keittiö 1:40

A-A

KEITTIÖ, KAL-01

MITTAHAHMO
1700 mm

1. **HYLLYKAAPPI:** IKEA METOD -runko (ovi maalataan sävyyn Teknos T1718 Löyly)
2. **INTEGROITU UNDERVERK -liesituuletin;** IKEA METOD -runko
3. **HYLLYKAAPPI:** IKEA METOD -runko (ovi maalataan sävyyn Teknos T1718 Löyly)
4. **TASO:** ABL-laatat, Laminam Calce Grigio, keraaminen taso, 12 mm
5. **TASON NOSTO:** 200 mm, ABL-laatat, Laminam Calce Grigio, keraaminen taso, 12 mm
6. **HANA:** Oras, Safira 1029F, kromi, pesukoneventtiilillä
7. **ALLAS:** IKEA NORRSJÖN, liimataan tasoon alta, 37 x 44 cm
8. **ALLASKAAPPI:** IKEA METOD -runko (ovi maalataan sävyyn Teknos T1718 Löyly), HÄLLBAR ulosvedettävä runko jätteastioille, 2 x 10 l
9. **VEDIN:** Domus Classica, niklattu lankavedin 96 mm

10. **INTEGROITU FINPUTSAD -astianpesukone;** IKEA METOD -runko (etulevy maalataan sävyyn Teknos T1718 Löyly)
11. **INTEGROITU MATTRADITION -kiertoilmauuni;** valkoinen, IKEA METOD -runko (laatikon etulevy maalataan sävyyn Teknos T1718 Löyly)
12. **MATMÄSSIG -induktiokeittotaso;** upotetaan tasoon, musta
13. **SOKKELI;** IKEA FÖRBÄTTTRA 80 mm, valkoinen
14. **KATTOKOHDEVALAISIN:** IKEA NYMÄNE, 4 lamppua, valkoinen
15. **KULMAPÖYTÄKAAPPI:** IKEA METOD -runko (ovi maalataan sävyyn Teknos T1718 Löyly), karusellihiyllyt

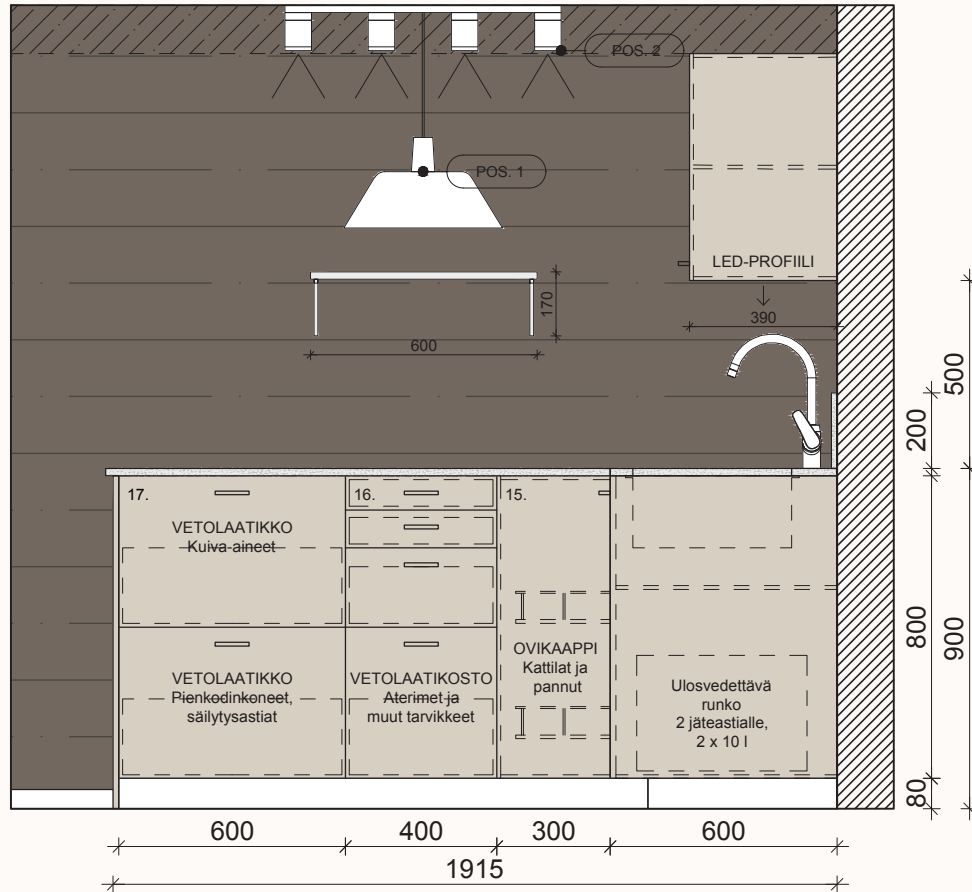
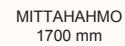
LUONNOS!

KAIKKI MITAT TARKASTETTAVA.

LVIS-suunnitelma + pistorasioiden ja valokatkaisijoiden paikat ja määrät tarkentuvat myöhemmin.

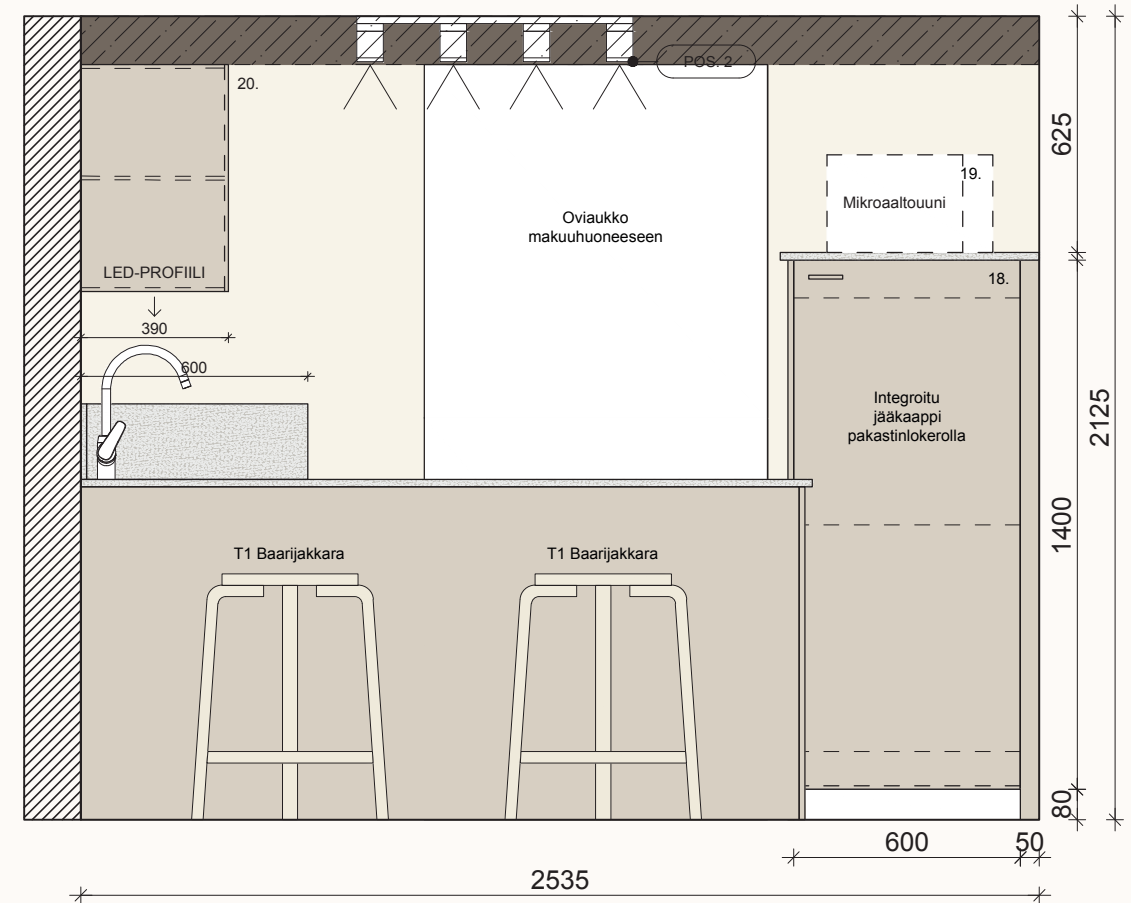
KUVA 47. Projektio A-A

KEITTIÖ, KAL-01

15. **KULMAPÖYTÄKAAPPI:** IKEA METOD -runko (ovi maalataan sävyyn Teknos T1718 Löyly), karusellihiylit
16. **VETOLAATIKOSTO:** IKEA METOD -runko (etulevyt maalataan sävyyn Teknos T1718 Löyly)
17. **VETOLAATIKOSTO:** IKEA METOD -runko (etulevyt maalataan sävyyn Teknos T1718 Löyly)
18. **INTEGROITU AVKYLÄ-jääkaappi** pakastinlokerolla; 209 l
19. **MIKROAALTOUUNI;** mallia ei määritely, vapaasti sijoitettava
20. **SEINÄMAALI;** seinäpinta maalataan kultaaltaan Teknos Biora 20 maalilla sävyyn Teknos T1733 Lumilinna, luonnonvalkoinen

KEITTIÖ, KAL-01

**LUONNOS!
KAIKKI MITAT TARKASTETTAVA.**

LVIS-suunnitelma + pistorasioiden ja valokatkaisijoiden paikat ja määrät tarkentuvat myöhemmin.

KUVA 49. Havainnekuva keittiöstä

Kylpyhuone

5.4

Kylpyhuoneen suunnittelussa on pyritty huomioimaan parhaalla mahdollisella tavalla eri toimintojen käytettävyys ja funktionaalisuus sekä käytössä olevan tilan järkevä hyödyntäminen (kuva 51).

Kiintokalustus on suunniteltu standardimittaisena Temalin runkoihin pohjautuen (kuva 52). Leveät vetolaatikostot tarjoavat runsaasti tarpeellista säilytystilaa. Ilma-vesilämpöpumpun sisäyksikö sekä pesukone asennetaan korkean kaapiston sisään liukuovien taakse, jotta tilan yleisilme saadaan pidettyä mahdollisimman yhdenmukaisena ja siistinä.

LVI-kalusteet on valittu kotimaisuuden ja lähituotannon näkökulmasta. Woodion puukomposiittiallas on täysin kierrätettävä ja keraaminen taso on käyttökestävyyden ja pitkäikäisyyden lisäksi puhdasmineraalinen, luonnonmukainen ja ympäristöystävällinen valinta. Myös lattia- ja seinäkaakelit ovat keraamisia.

Kylpyhuoneen tilaa rajataan kevytrakenteisella lasitetulla suihkuseinällä ja seinä-WC koteloidaan (kuva 53). Kylpyhuoneeseen rakennetaan uusi alakatto, joka maalataan valkoisella märkätiloihin sopivalla maalilla ja WC-istuimen yläpuolelle avataan uusi aukko pienelle tuuletusikkunalle. Kaakelointia koskeva tarkempi seinä- ja lattiamateriaalikaavio löytyy liitteistä (liite 2).

5.4.1 Materiaalit ja kalusteet

Viereinen kuva (50) esittää kylpyhuoneeseen suunniteltuja materiaaleja ja kalusteita;

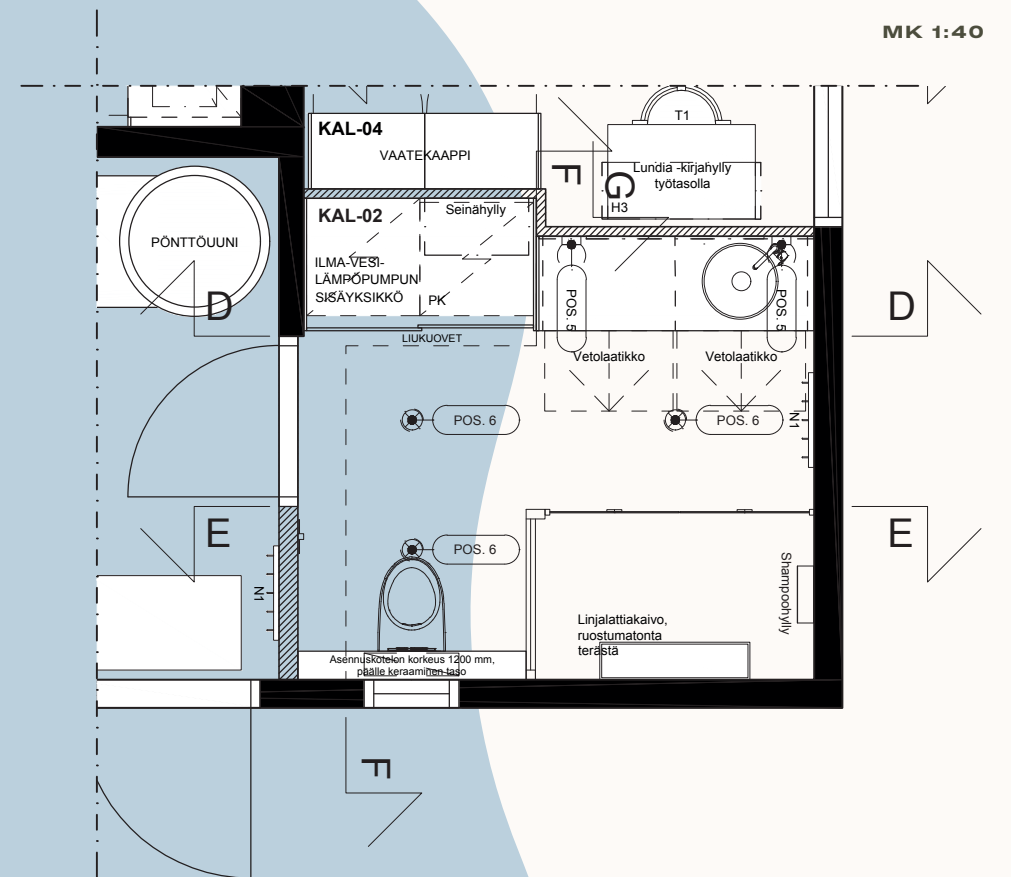
- N1** Oksa naulakko, Verso Design, koivu, 500 mm
- POS.5** Classic Glob seinävalaisin, Domus Classica, opaailasikupu, posliini, Ø 150 mm, max. 75 W, IP 54
- POS.6** Spa Era 120 uppovalaisin, Cello, LED, Ø 120 mm, 5,5 W, IP 44, valovirta 600 lm, värilämpötila 3000 K
- 1** Seinälaatta; WOW Zellige Hexa White Glossy, ABL-Laatat, 10,8 x 12,4 cm, luonnon valkoinen, kiiltävä
- 2** Lattialaatta; WOW Puzzle Taupe Square, ABL-Laatat, 18,5 x 18,5 cm, vaaleanruskea, matta
- 3** Keraaminen taso; Calce Grigio 12 mm, ABL-Laatat
- 4** Lankavedin; Domus Classica, niklattu, 96 mm
- 5** Sormipaneeli; Karava, haapa, 15 x 90 mm
- 6** Safira 1007F allashana, Oras, kromi
- 7** Nova 7401 sadesuihkuhana, Oras, termostaattinen, kromi
- 8** Soft40 tasoallas, Woodio, sävy: polar, 400 x 400 x 188 mm
- 9** Forma 303 taottu suihkuseinä, Hietakari, valkoinen alumiini, 685 x 1800 mm

KUVA 50. Kylpyhuone moodboard (ABL-Laatat 2021a, c; Domus Classica a, b; Hietakari 2021; K-Rauta 2021; Karava 2018; Onas 2021b, c; Osmo Colon; Verso Design; Woodio 2021)

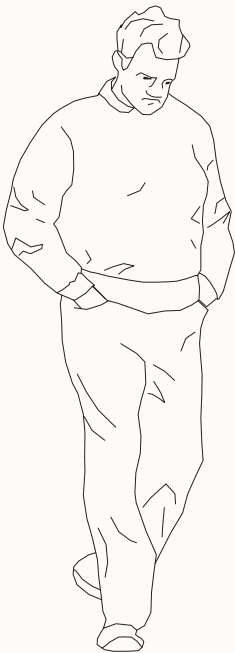
5.4.2 Projektit ja havainnekuvat

Seuraavissa piirustuksissa esitetään tarkemmin kylpyhuoneeseen suunniteltujen kiintokalusteiden funktiot ja järjestys. Tarvittaessa esitettyjen periaatteellisten piirustusten lisäksi voidaan tehdä vielä tarkemmat kiintokalustepiirustukset. Havainnekuvan (kuva 54) tarkoitus on luoda mielikuvia tulevan tilan tunnelmasta ja es-tetiikasta.

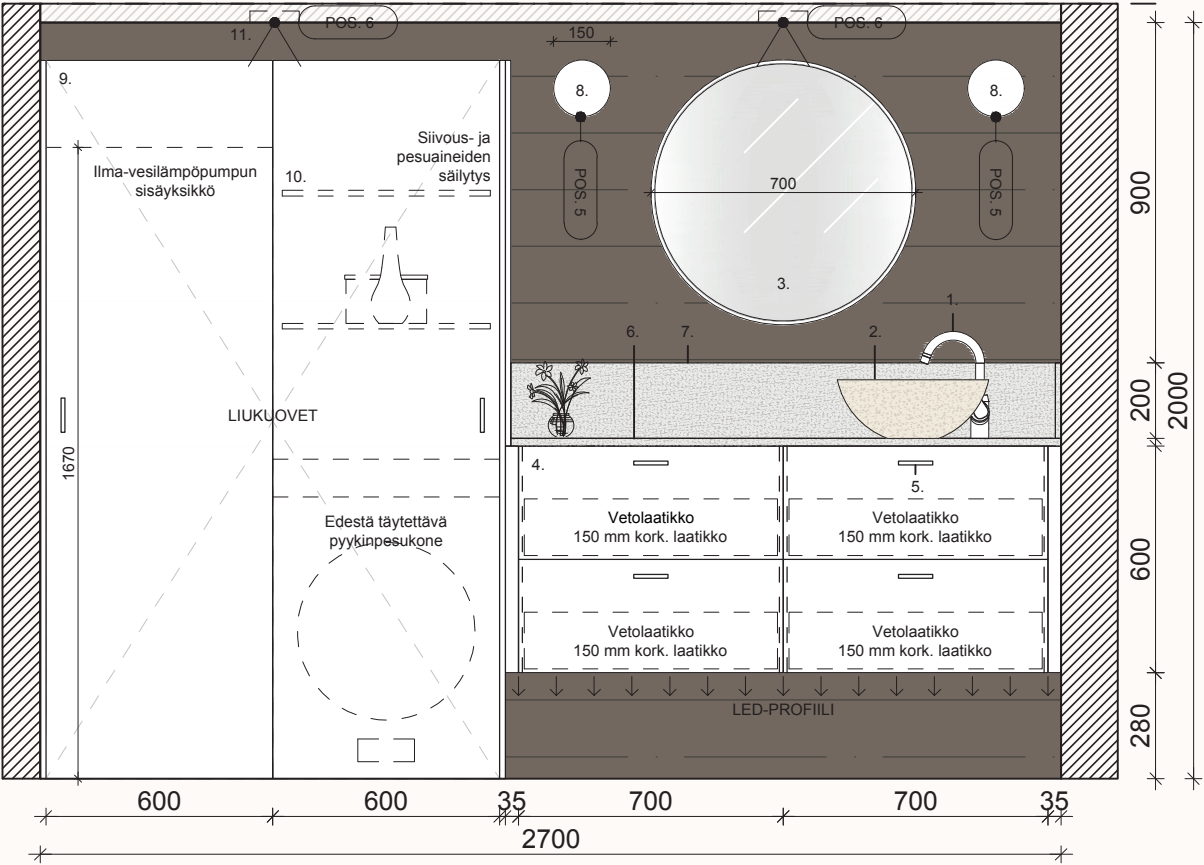
LVIS-suunnitelmat ja pistorasioiden ja valokatkaisijoiden paikat tarkentuvat muutossuunnitelmien edetessä eikä niitä ole tästä syystä otettu huomioon piirustuksissa. Valaisinpaikat ovat myös tästä syystä suuntaa antavia.

D-D
KYLPUHUONE, KAL-02

MITTAHAHMO
1700 mm

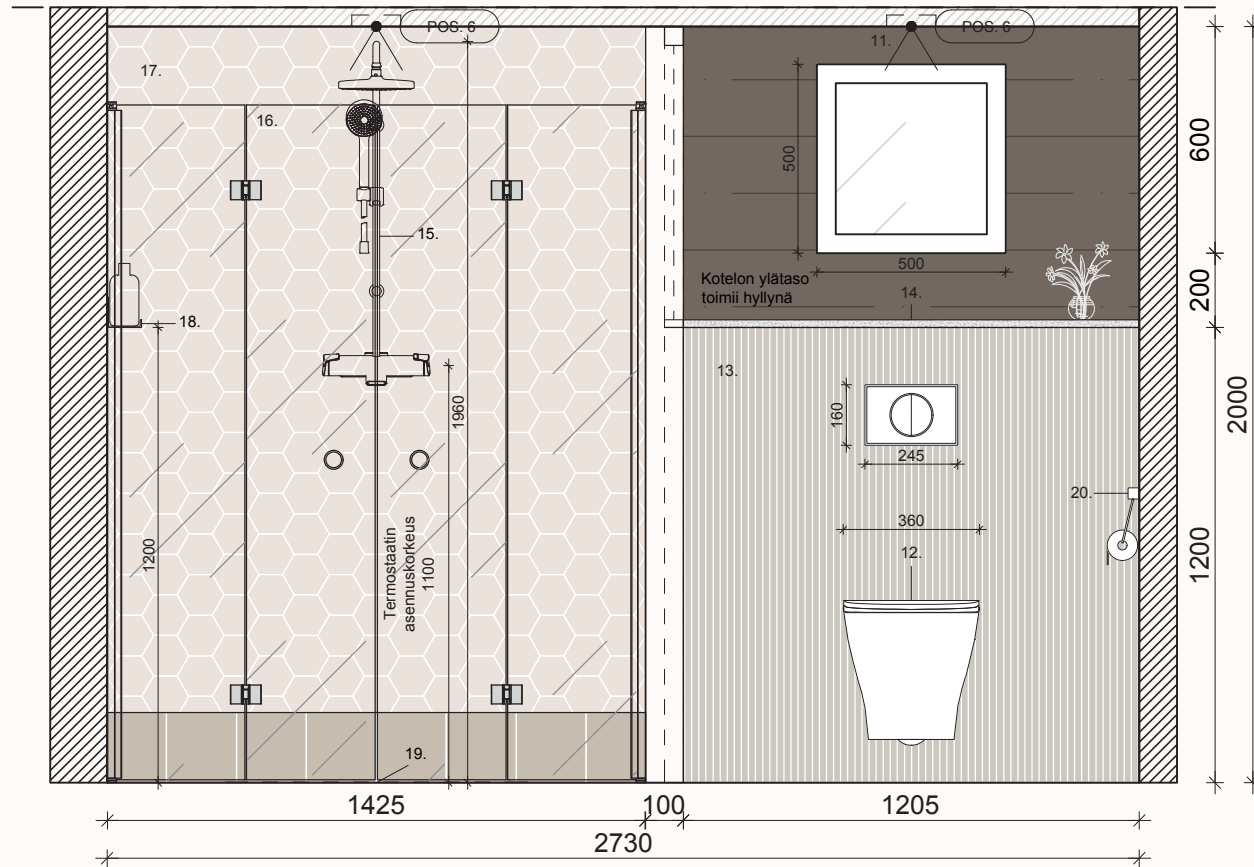
1. **HANA:** Oras, Safira 1007F, kromi
2. **TASOALLAS:** Woodio Soft40, sävy Polar, puukomposiitti, Ø 400 mm
3. **PEILI:** esim. second hand, Ø 700 mm
4. **VETOLAATIKOSTO:** Temal, maalattu valkoinen
5. **VEDIN:** Domus Classica, niklattu lankavedin 96 mm
6. **TASO:** ABL-laatat, Laminam Calce Grigio, keraaminen taso, 12 mm
7. **TASON NOSTO:** 200 mm, ABL-laatat, Laminam Calce Grigio, keraaminen taso, 12 mm

8. **SEINÄVALAISIN:** Classic Glob, opaailiasikupu, posliini, Ø 150 mm
9. **KAAPISTO:** Temal -runko, liukuovet, maalattu valkoinen
Ilma-vesilämpöpumppu, sisäyksikkö; Jäspi Tehowatti Air Split 8 kW
Pyykinpesukone; Samsung WW5000T, 9 kg
10. **SEINÄHYLLY:** esim. 20 mm koivuvaneri, L-kannattimet, 550 x 300 mm
11. **UPPOVALAISIN:** Cello, Spa Era 120, LED, Ø 120 mm, IP 44, teho 5,5 W, valovirta 600 lm, värilämpötila 3000 K

**LUONNOS!
KAIKKI MITAT TARKASTETTAVA.**

LVIS-suunnitelma + pistorasioiden ja valokatkaisijoiden paikat ja määrät tarkentuvat myöhemmin.

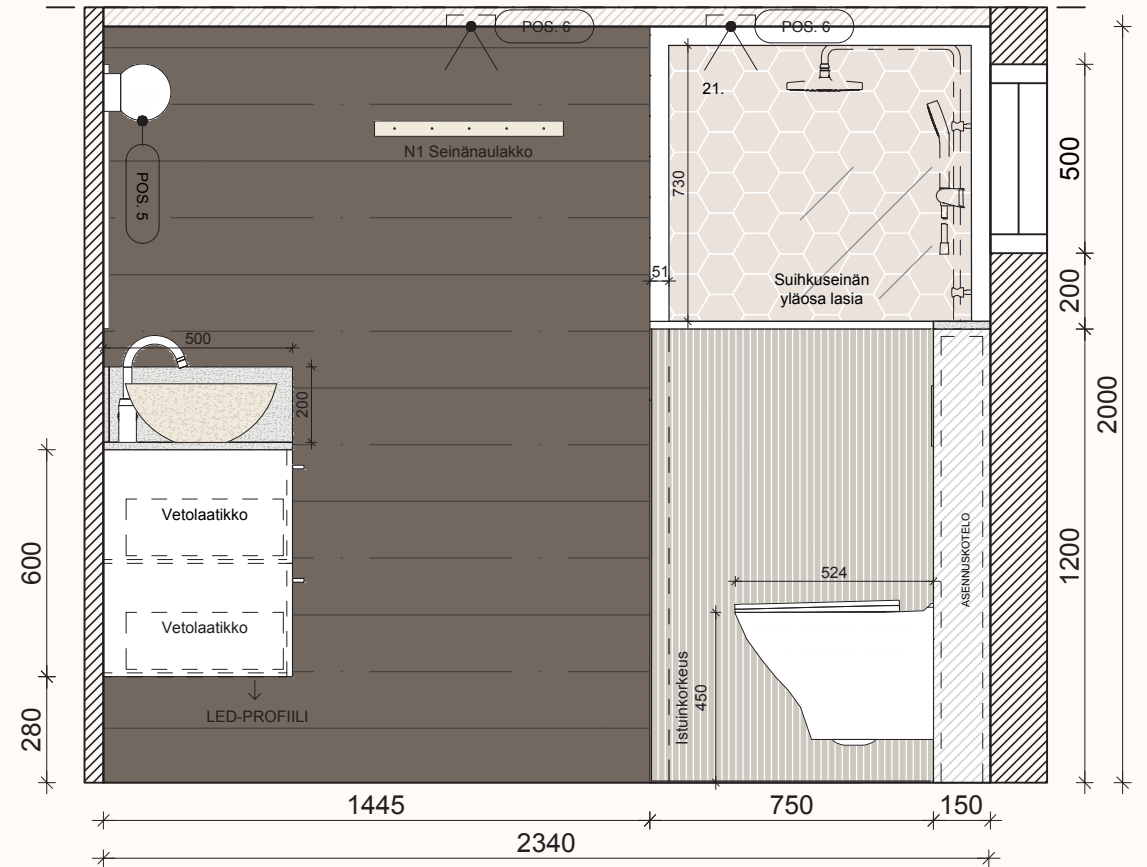
E-E KYLPUHUONE

11. **UPPOVALAISIN:** Cello, Spa Era 120, LED, Ø 120 mm, IP 44, teho 5,5 W, valovirta 600 lm, värilämpötila 3000 K
 12. **SEINÄ-WC:** IDO Glow, RIMFREE, posliini + koteloitu piilohuuhTELUSÄILIÖ, johon upotettu kaksoishuuhTELUPAINIKE
 13. **ASENNUSKOTELLO:** Karava sormipaneeli, 15 x 90 mm, haapa; paneeli käsitellään Osmo Color -puuvahalla, sävyyn Helmi
 14. **TASO:** ABL-laatat, Laminam Calce Grigio, keraaminen taso 12 mm
 15. **SUIHKU:** Oras, Nova 7401 termostaattinen sadesuihkuhana, kromi
 16. **SUIHKUSEINÄT:** Hietakari, Forma 303, taittuva suihkuseinä, valkoiseksi jauhemaalattu alumiini ja 6 mm karkaistu turvalasi

17. **Seinä kaakeloidaan;** ABL-laatat, WOW Zellige Hexa White Glossy, 10,8 x 12,4 cm, luonnon valkoinen, kiiltävä
 18. **HYLLY:** NAKA, DECK -avohylly, mattaharmaa, maalattu teräs
 19. **LINJALATTIAKAIVO:** Vieser Line Core, RST-kansi, 800 mm
 20. **WC-PAPERITELINE:** Fermiliving, kromi
 21. **VÄLISEINÄ:** kevyt rakenteinen, 50 mm, toteutustapa selvitettävä; yläosa lasia, n. 900 x 730 mm; seinän alaosa verhoillaan WC-istuimen puolelta sormipaneelilla (haapa) ja suihkun puolelta seinäkaakelilla, ks. tarkemmat tiedot seinämateriaalikaaviosta

F-F KYLPUHUONE

LUONNOS! KAIKKI MITAT TARKASTETTAVA.

LVIS-suunnitelma + pistorasioiden ja valokatkaisijoiden paikat ja määrät tarkentuvat myöhemmin.

KUVA 54. Havainnekuva kylpyhuoneesta

Muut tilat

Muiden tilojen – makuuhuoneen, olohuoneen ja eteisen – suunnitelma on pitkälti tyyllillisesti suuntaa antava ja periaatteellinen. Piirustusten sekä materiaali- ja kalustevalintojen tarkoitus on havainnollistaa sisustukseen ja kalustukseen liittyviä mahdollisuuksia lyömättä mitään ratkaisuja lukkoon.

Makuuhuoneen säilytystilan kannalta on olennaista hyödyntää käytettävissä oleva tila parhaalla mahdollisella tavalla ja tästä syystä suunnitelmaan on hahmoteltu Ikean Platsa-runkoiset seinäkaapit sängyn yläpuolelle sekä korkea kaapisto huoneen kulmaukseen (kuva 58). Makuuhuoneeseen on varattu tilaa myös pienelle työpisteelle/kirjoituspöydälle ympärivuotista asumista ja esimerkiksi etätöitä ajatellen.

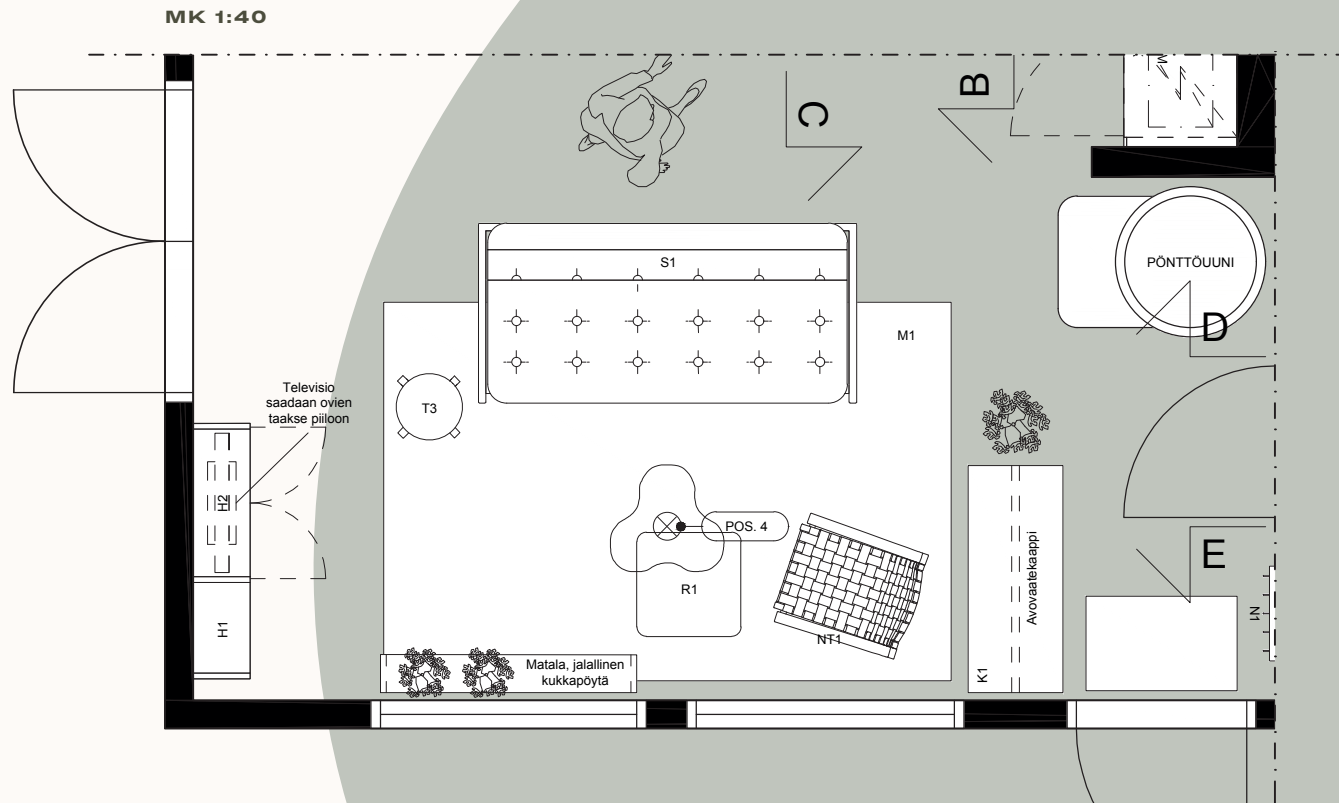
Olohuone ja eteinen pidetään mahdollisimman ilmavana ja valoisana. Vuodesohva tuo lisänukkumatilaa kahdelle ja se on helposti avautuva ja kokoon kasattava. Televisio saadaan tarvittaessa piilotettua olohuoneen kirjahyllyyn rottinkiovien taakse.

Suunnitelman irtokalusteet ja valaisimet ovat tyyllillisesti suuntaa antavia ja niiden valinnassa on painotettu kotimaisuutta ja ajattomuutta. Kaikki irtokalusteet on mahdollista toteuttaa joko kierrätettyinä ja/tai hyödyntäen jo olemassa olevia kalusteita esimerkiksi kunnostamalla ja uudelleen verhoilemalla niitä. Suunnitelmassa esitettyjä Artekin ja Lundian kalusteita on saatavilla esimerkiksi Artek 2nd Cyclen sekä erinäisten huutokauppojen ja kierrätyskeskusten kautta.

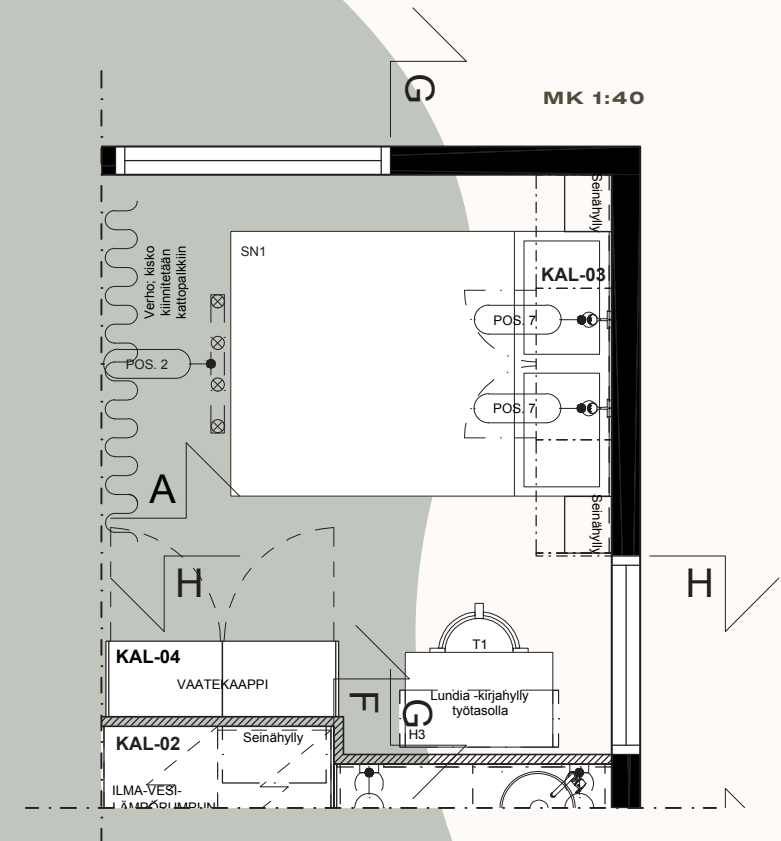
Kaikki puiset kattopinnat, pois lukien poikkihirret, maalataan puolihimmeällä, muovittomalla, VOC-päästöttömällä ja M1-luokitulla UULA INTO PANEELIMAAALILLA sävyyn Höyhen (valkoinen). Tarkempi seinä- ja lattiamateriaalikaavio löytyy liitteistä (liite 2).

5.5.2 Projektiot

Kuvat 56 ja 57 kuvaavat tarkemmin olohuoneeseen ja makuuhuoneeseen suunniteltujen kiinto- ja irtokalusteiden järjestyksen. Makuuhuoneen kiintokalusteet (kuva 28) on esitetty periaatteellisesti ja tarvittaessa niistä voidaan tehdä tarkemmat KAL-piirustukset. Valaisinpaikat ovat myös suuntaa antavia ja tarkentuvat myöhemmin tarkemman sähkösuunnitelman myötä.

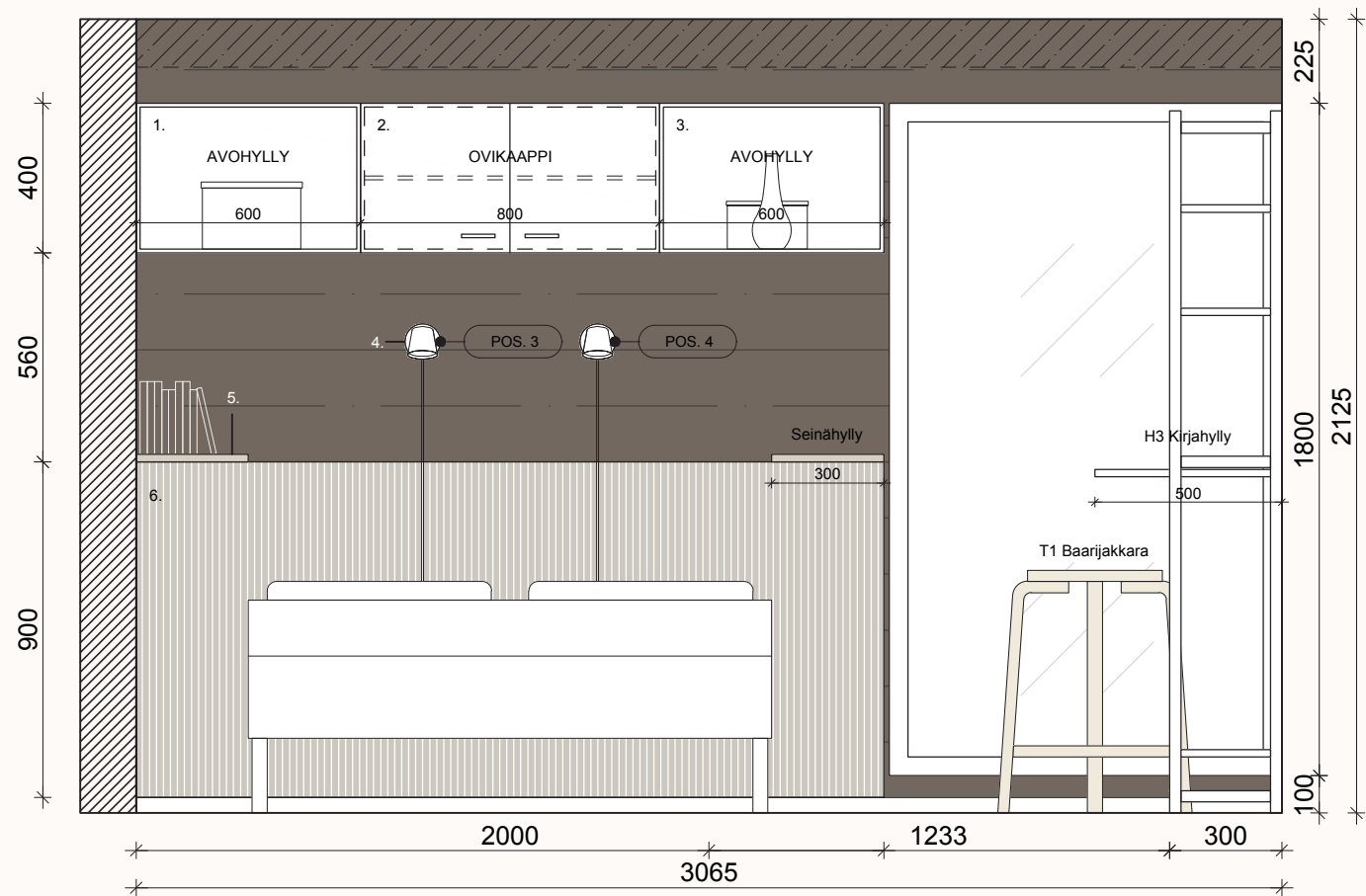

KUVA 56. Olohuone 1:40

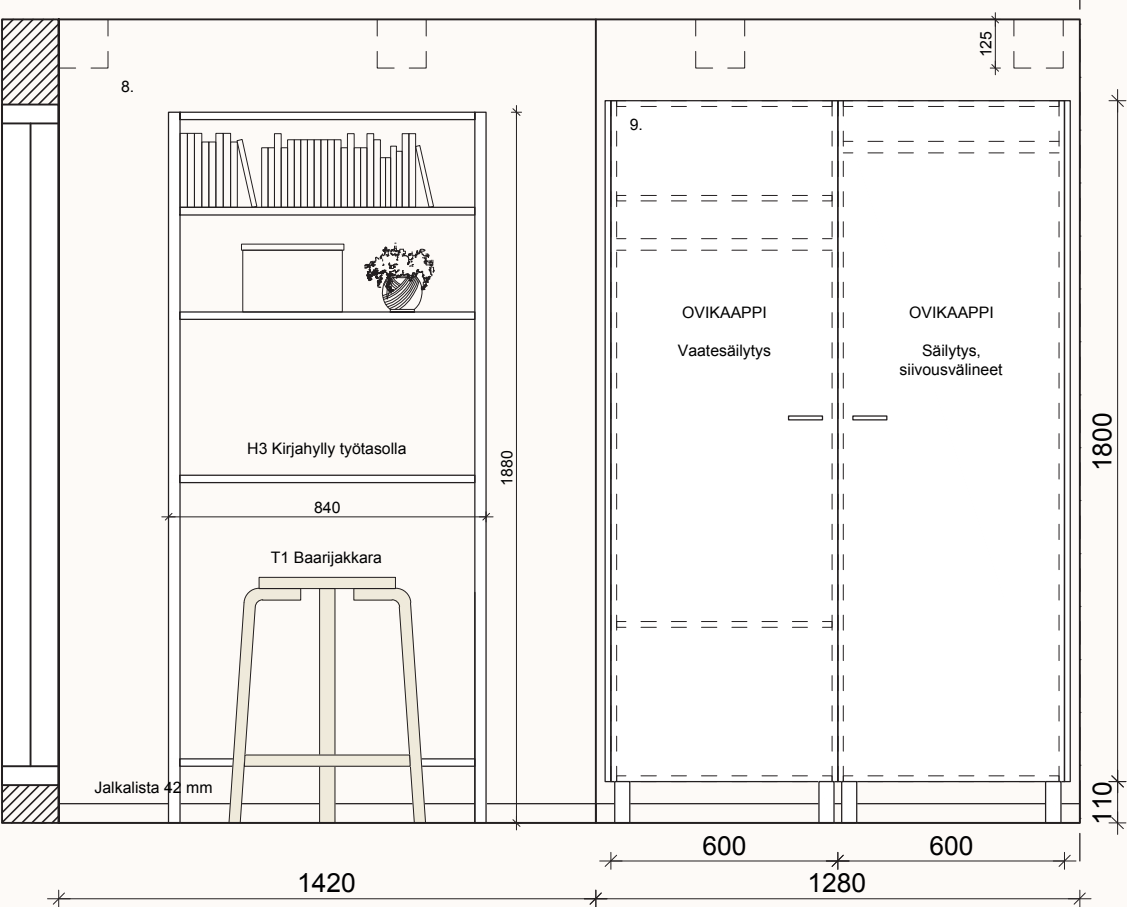
KUVA 57. Makuuhuone 1:40

G-G
MAKUuhuONE, KAL-03

1. AVOHYLLY: IKEA PLATSA -runko, valkoinen
2. OVIKAAPPI: IKEA PLATSA -runko, valkoinen
3. AVOHYLLY: IKEA PLATSA -runko, valkoinen
4. SEINÄVALAISIN: Muuto Tip, valkoinen
5. SEINÄHYLLY: esim. koivuvaneri 20 mm, 300 x 250 mm
6. SÄNGYNPÄÄTY: Karava sormipaneeli, 15 x 90 mm, haapa; paneeli käsitellään Osmo Color -puuvahalla, sävyyn Helmi, kiinnitys suoraan seinään
7. SÄNKY: 140 cm leveä, olemassa oleva
8. SEINÄTAPETTI: seinäpinta tapetoidaan koko huoneen leveydeltä; Tapettehdas, Sembramänty 69258
9. OVIKAAPPI: IKEA PLATSA -runko, valkoinen

H-H
MAKUuhuONE, KAL-04

LUONNOS!
KAIKKI MITAT TARKASTETTAVA.

LVIS-suunnitelma + pistorasioiden ja valokatkaisijoiden paikat ja määrät tarkentuvat myöhemmin.

Päätäntö

- 6.1** MUOTOILUPROSESSI
- 6.2** ITSEARVIOINTI
- 6.3** YHTEENVETO

6

Muotoiluprosessi

6.1

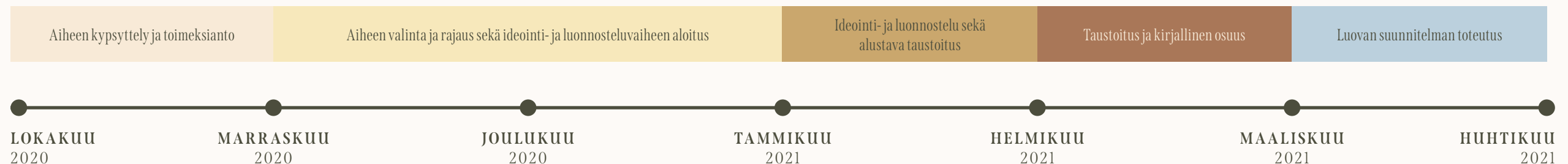
Tämän opinnäytetyön muotoiluprosessi (kuvio 6) piti sisällään alun ideointi- ja luonnosteluvaiheen, taustoituksen sekä suunnitelman toteutusvaiheen. Muotoiluprosessi käynnistyi lokakuussa 2020, kun toimeksiantona saatu työn aihe varmistui. Syksyn 2020 aikana aihe ja sen sisältö kypsyi opintoihin kuuluvien yhteisen Tutkimus ja kehittäminen -kurssin sekä aiheseminaarien myötä.

Alkuvuodesta 2021 opinnäytetyön muotoiluprosessi eteni ideointi- ja luonnosteluvaiheeseen sekä sopivan lähteistön etsimiseen. Ensimmäisiä alustavia luonnoksia ja taustoitusta esiteltiin yhteisessä suunnitteluseminaarissa tammikuun lopussa.

Suunnitteluseminaarin ja henkilökohtaisen ohjaustapaamisen aikana saadun palautteen myötä taustoituksen ja kirjallisen osuuden työstö alkoi, ja samalla suunnitelma löysi lopullisen suuntansa. Taustoitus oli pitkälti kasassa maaliskuun yhteiseen julkaisuseminariin mennessä ja tämän jälkeen käynnistyi luovan suunnitelman toteutusvaihe.

Prosessin edistymisen ja aikataulutuksen kannalta koen pysyneeni sekä omissa, että koulun puolelta asetetuissa tavoitteissa. Olen työstänyt opinnäytetyötä täyden työviikon rinnalla, joten tarkka aikataulutus ja työn sisällön huolellinen rajaaminen on ollut hyvin tärkeää. Koen käyttäneeni opinnäytetyöprosessille määritetyn ajan tehokkaasti ja hallitusti työn ideointi-, kirjoitus- ja suunnittelutyöhön.

KUVIO 6. Muotoiluprosessi

Itsearviointi

6.2

Koen onnistuneeni työstämään toimeksiantoa vastaavan sisustus-suunnitelman, joka on sisällöltään ajankohtainen ja merkityksellinen – erityisesti vastuullisen suunnittelun näkökulmasta. Olen pyrkinyt parhaani mukaan työstämään opinnäytetyötä samalla laatutasolla ja tarkkuudella kuin työelämässä. Koen, että opinnäytetyöprosessi on edistänyt kehittymistäni suunnittelijana – niin teknisten taitojen, kuin oman arvomaailmani ja tyylini mukaisten ajatusmallien ja toimintatapojen kehittämisen puolesta.

KEHITYSEHDOTUKSIA

Vastuullinen suunnitteluprosessi olisi ollut itsessään riittävän laajuinen opinnäytetyön aiheeksi, ja vastuullisten ja kestävien materiaalien sekä kalusteiden selvittely oli yllättävän aikaa vievää sekä huolellisuutta ja keskittymistä vaativaa. Näin ollen koen, että vastuullisen suunnittelun osio sekä erityisesti siihen liittyvän tietopohjan soveltaminen lopulliseen suunnitelmaan ja materiaalivalintoihin olisi voinut olla kattavampi.

Yhteenveto

Koen opinnäytetyön vastaavan prosessin alussa asetettuihin tutkimuskysymyksiin sekä tavoitteisiin. Suunnittelukohteen 1960-luvun historia on pyritty huomioimaan niin työn taustoituksessa kuin sisustussuunnitelmassa, ja hirsimökin alkuperäistä henkeä on haluttu kunnioittaa myös ehdotetuissa materiaali- ja kalustevalinnoissa.

Opinnäytetyön suunnitelmassa suuremmassa roolissa olevien keittiön ja kylpyhuoneen toiminnallisuudet on pyritty ratkaisemaan mahdollisimman käytännöllisten ja selkeästi toteutettavien ratkaisujen muodossa – tilan rajallisuudet huomioiden. Keittiön ja kylpyhuoneen kalustuksen ja kodinkoneiden modernisointi sekä kestävien materiaalien ja irtokalusteiden valinta tekevät mökistä entistä viihtyisämmän sekä kannustavat ympärivuotiseen käyttöön.

Koen työn tarjoavan sekä itse toimeksiantajalle, että muille työn lukijoille uusia ajatuksia ja ideoita liittyen hirsimökkien kunnostukseen tyyllisesti ajattomasti ja tyylikkäästi – myös vastuullisesta ja kestävästä näkökulmasta katsottuna.

TUTKIMUSKYSYMYKSET

6.3

Kuinka perinteisen hirsimökin kunnostus voidaan toteuttaa aikakaudelleen uskollisella, mutta samalla modernilla sekä kestäväällä lähestymistavalla?

Mitkä ovat toimivia ratkaisuja vapaa-ajanasunnon keittiön ja kylpyhuoneen suunnittelussa?

Minkälaiset materiaalit sopivat vapaa-ajanasuntoon ja ovat sekä kestäviä, että vastuullisia valintoja?

Lähteet

Lähteet

KIRJALLISET LÄHTEET:

Huttula, J. 2020. Mökkeily nousi arvoonsa. TM Rakennusmaailma 05/2020.

Kokkola, R. 1961. Millainen lattia kestää. Kotiliesi 03/1961.

Puranen, J. 2021. Toimeksiantaja. Haastattelu sähköpostitse 10.1.2021.

RT-93-10929. 2008. Asuntosuunnittelu – Ruoanvalmistus ja ruokailu. Helsinki: Rakennustietosäätiö.

RT 93-10932. 2008. Asuntosuunnittelu – Hygienianhoito. Helsinki: Rakennustietosäätiö.

Sanaksenaho, P. 2017. Moderni koti – Pientaloasumisen ihanteet arkkitehtuuri- ja sisustusjulkaisuissa 1950–1960-luvuilla. Aalto-yliopiston julkaisusarja DOCTORAL DISSERTATIONS 215/2017. Helsinki: Unigrafia.

SÄHKÖISET LÄHTEET:

Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry. Allergiatunnus® auttaa valitsemaan tuotteen. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://www.allergia.fi/allergiatunnus/>

Energiavirasto 2020. Yleisesti ja UKK. Viitattu 27.3.2021. Saatavissa: <https://energiamerkinta.fi/energiamerkinta/>

FSC Finland. FSC – Forest Stewardship Council. Sertifiointi. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://fi.fsc.org/fi-fi/sertifiointi>

Green Building Council Finland. Ympäristöluokitukset. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://fgbc.fi/ymparistoluokitukset/>

Hengitysliitto. Sisäilman epäpuhtaudet. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://www.hengitysliitto.fi/kodin-sisailma-ja-kunnossapito/sisailmaongelmat-ja-epapuhtaudet/sisailman-epapuhtaudet/>

Huusko, A.-K. 2014. 60-luvun keittiö: väriä ja kuvioita. Meidän talo. Viitattu: 20.3.2021. Saatavissa: <https://www.meillakotona.fi/artikkelit/60-luvun-keittio-varia-ja-kuvioita>

Lähitapiola 2020. Puoli miljoonaa suomalaista lisäsi mökkeilyä koronakesänä – monen nuoren kiinnostus heräsi. Viitattu 4.3.2021. Saatavissa: <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/uutishuone/uutiset-ja-tiedotteet/uutiset/uutinen/1509566004686>

Löyttyniemi, R. (toim.) 2013. Aikamatka arkeen: Vapaa-aika ja mökkeily. Yle. Viitattu 5.3.2021. Saatavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/01/08/aikamatka-arkeen-vapaa-aika-ja-mokkeily>

Matilainen, V. (toim.) 2014. Suomalaiset kesämökkihöperöt. Yle. Viitattu 5.3.2021. Saatavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2014/05/06/suomalaiset-kesamokkihoperot>

Nevalainen, M. 2015. Luo 1960-luku kotiisi. Antiikki & Design -lehti 2/2015. Viitattu: 20.3.2021. Saatavissa: <https://antiikkidesign.fi/uutiset/ravakka-1960-luku>

PEFC Suomi - Suomen Metsäsertifiointi ry 2019. Metsäsertifiointi. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://pefc.fi/metsanomistajalle/sertifiointi/>

Rakennustietosäätiö RTS sr 2021. Rakennusmateriaalien päästöluokitus M1. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://cer.rts.fi/rakennusmateriaalien-paastoluokitus-m1/>

Saaristoasiain neuvottelukunta & Finnish Consulting Group FCG 2017. Nuoret aikuiset mökkiläisinä 2030 – selvitys. Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 5/2017. Viitattu: 26.3.2021. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-453-949-4>

SAFA 2016. Eko-Boxi. Kestävä rakennus -muistilista. Viitattu: 12.3.2021. Saatavissa: <http://eko-boxi.safa.fi/eko-boxi/kestava-rakennus/rakentajan-muistilista/>

Seppälä, A. (toim.) 2016. 60-luvun arkkitehtuuri kuikkii kaikkialla. Yle. Viitattu: 20.3.2021. Saatavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9017173>

Sommar, H. (toim.) 2009. Koti ja sisustus 1950–1970. Yle. Viitattu: 20.3.2021. Saatavissa: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2009/11/20/koti-ja-sisustus-1950-1970>

Suomalaisen Työn Liitto 2021. Avainlippu. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://suomalainen-tyo.fi/yrityksille/avainlippu/>

Suomen ympäristökeskus SYKE 2013a. Elinkaariajattelu. Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: https://www.ymparisto.fi/fi-fi/kulutus_ja_tuotanto/resurssitehokkuus/Elinkaariajattelu

Suomen ympäristökeskus SYKE 2013b. Materiaalitehokkuus. Ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: https://www.ymparisto.fi/fi-fi/kulutus_ja_tuotanto/resurssitehokkuus/Materiaalitehokkuus

Suomen ympäristöopisto SYKLI 2013. Rakennustyömaan kestävät käytännöt. Kestävä kehitys rakennusalan koulutuksessa -hanke. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://docplayer.fi/2003947-Kestava-kehitys-rakennusalalla.html>

Tilastokeskus 2007. Huvilaomistuksesta koko kansan mökkeilyyn. Viitattu 5.3.2021. Saatavissa: <https://www.stat.fi/tup/suomi90/kesakuu.html>

Tilastokeskus 2019. Vapaa-aika on suomalaisille työtäkin tärkeämpää. Viitattu 5.3.2021. Saatavissa: <https://www.stat.fi/uutinen/vapaa-aika-on-suomalaisille-tyotakin-tarkeampaa>

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. CE-merkintä. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/ce-merkinta#77b82056>

TM Rakennusmaailma 2020. Mökkeily lähti uuteen nousuun: Jopa nuoret haluavat kesämökkin. Viitattu 26.3.2021. Saatavissa: <https://rakennusmaailma.fi/mokkeily-lahti-uuteen-nousuun-jopa-nuoret-haluavat-kesamokin/>

Ympäristömerkintä Suomi Oy a. EU-Ympäristömerkki. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <http://eu-ymparistomerkki.fi/eu-ymparistomerkki/>

Ympäristömerkintä Suomi Oy b. Joutsenmerkki. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://joutsenmerkki.fi/kriteerit/>

Ympäristöministeriö a. Mitä on kestävä kehitys? Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://ym.fi/mita-on-kestava-kehitys>

Ympäristöministeriö b. Rakentamisen kiertotalous. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://ym.fi/rakentamisen-kiertotalous>

Ympäristöministeriö c. Rakentaminen ja maankäyttö. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://ym.fi/rakentaminen-ja-maankaytto>

Zero Waste Finland Oy, 2020. Mitä on zero waste? Viitattu: 27.3.2021. Saatavissa: <https://zwf.fi/mita-on-zero-waste/>

Kuvaluettelo

KUVA 10. Jernvall, J. a. Nainen ja pieni tyttö mökin seinustalla. Viitattu 5.3.2021. Saatavissa: https://www.helsinkikuvia.fi/search/details/?image_id=hkm.HKMS000005:km0000p422

KUVA 11. Jernvall, J. b. Seurue saunamökin kuistilla. Viitattu 5.3.2021. Saatavissa: https://www.helsinkikuvia.fi/search/details/?image_id=hkm.HKMS000005:km0000p414

KUVA 12. Voutilainen, E. 1963. Rantasauna juhannuksena. Viitattu 4.3.2021. Saatavissa: <https://museovirasto.finna.fi/Record/museovirasto.EA441207B-0B7061532B1F4EBABE4A9AA>

KUVA 13. Honka. Syli-lomakoti. Viitattu: 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.honka.fi/fi/hirsitalot/syli-60-2a-fi/>

KUVA 14. Nolla 2020. Nolla Cabin. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://nollacabins.com/>

KUVA 15. IKEA Museum 1965. IKEA Katalog 1965. Viitattu: 6.4.2021. Saatavissa: <https://ikeamuseum.com/sv/ikea-kataloger/?id=1965>

KUVA 16. Jernvall, J. 1963. Olohuoneen sisustusta. Viitattu 27.3.2021. Saatavissa: https://www.helsinkikuvia.fi/search/details/?image_id=hkm.HKMS000005:km0000p3jc

KUVA 17. Innolux 2021c. Lokki-valaisin. Viitattu: 26.3.2021. Saatavissa: <https://innolux.fi/products/lokki>

KUVA 18. Eero Aarnio Originals. Pallotuoli. Viitattu: 26.3.2021. Saatavissa: https://fi.aarniooriginals.com/collections/shop/products/ball-chair?gclid=C-j0KCQjwjPaCBhDkARIsAISZN7R1VngqpAOyP-IWEC7tUGk8GxI-miPVQXT-N4yuuPSZ-IzLM_v8QfTwaAjPpEALw_wcB

KUVA 19. von Volker, B a. Marjatta Metsovaaran Aleksanterinkadun myyntikonttori. Viitattu: 4.3.2021. Saatavissa: <https://museovirasto.finna.fi/Record/museovirasto.2E762394E601D9EC2361FCCB3FA476C8>

KUVA 20. von Volker, B b. Olohuone. Viitattu: 4.3.2021. Saatavissa: <https://museovirasto.finna.fi/Record/museovirasto.9C8E8A0280E6C5034B715CA-CA8C795B3>

KUVA 21. von Volker, B c. Olohuone. Viitattu: 4.3.2021. Saatavissa: <https://museovirasto.finna.fi/Record/museovirasto.21C600A4F62683BAD9E2D-57F5E83C36C>

KUVA 22. Foto Roos 1967a. Neuvokas keittiö – studiokuva. Viitattu 5.3.2021. Saatavissa: https://www.helsinkikuvia.fi/search/details/?image_id=hkm.HKMS000005:km0000pfms

KUVA 23. Foto Roos 1967b. Neuvokas keittiö – studiokuva. Viitattu 5.3.2021. Saatavissa: https://www.helsinkikuvia.fi/search/details/?image_id=hkm.HKMS000005:km0000pfmh

KUVA 24. Foto Roos 1967c. Neuvokas keittiö – studiokuva. Viitattu 5.3.2021. Saatavissa: https://www.helsinkikuvia.fi/search/details/?image_id=hkm.HKMS000005:km0000pfkz

KUVA 25. Kotilieden artikkeleita ja mainoksia vuodelta 1961

Kotiliesi 1961a. Millainen lattia kestää. Kotiliesi 03/1961.

Kotiliesi 1961b. Oikea tuoli oikeaan paikkaan. Kotiliesi 21/1961.

KUVA 26. Sertifikaattikollaasi

Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry. Allergiatunnus. Viitattu: 12.3.2021. Saatavissa: <https://www.allergia.fi/allergiatunnus/>

Building Research Establishment Ltd 2021. BREEAM logo. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://www.breeam.com>

European Commission. CE mark. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: https://ec.europa.eu/growth/single-market/ce-marking_en

Rakennustietosäätiö RTS sr 2021. Rakennusmateriaalien päästöluokitus M1. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://cer.rts.fi/rakennusmateriaalien-paasto-luokitus-m1/>

Suomalaisen Työn Liitto 2021. Avainlipputunnus. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://avainlippu.suomalainentyo.fi/>

Ympäristömerkintä Suomi Oy a. EU-Ympäristömerkki. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <http://eu-ymparistomerkki.fi/eu-ymparistomerkki/>

Ympäristömerkintä Suomi Oy b. Joutsenmerkki. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <https://joutsenmerkki.fi/kriteerit/>

Wickwood Oy. Sertifikaatit. PEFC. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: <http://www.wickwood.fi/luotettava-kumppani/>

Wikipedia 2021. Forest Stewardship Council. Viitattu 12.3.2021. Saatavissa: https://en.wikipedia.org/wiki/Forest_Stewardship_Council/

Kuvaluettelo

MOODBOARD, S. 33

KUVA 28. As Helsingö 2021. Keittiö värissä Linen Brown. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.helsingo.com/fi/galleria/>

KUVA 29. ABL-Laatat 2021. WOW Zellige Hexa White Glossy. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.abl.fi/fi/laattapankki/laatat/394734-wow-zellige-hexa-white-glossy/>

KUVA 30. Milkovic, T. 2019. Unsplash. Viitattu 23.1.2021. Saatavissa: <https://unsplash.com/photos/6pTz-a7hrzc>

KUVA 31. Bradley, T. 2020. Unsplash. Viitattu 23.1.2021. Saatavissa: <https://unsplash.com/photos/7FE2UTxRIYw>

KUVA 32. Helgstrand, O. 2020. Unsplash. Viitattu 23.1.2021. Saatavissa: <https://unsplash.com/photos/6ojCyWPrzCk>

KUVA 33. Laye, E. 2019. SSM x Bruno Mathsson. Viitattu 23.1.2021. Saatavissa: <https://smalandsskinnmanufaktur.se/ssm-x-bruno-mathsson>

KEITTIÖ MOODBOARD, S. 47

KUVA 45.

ABL-Laatat 2021c. Keraaminen taso, Calce Grigio. 12 mm. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.abl.fi/fi/tuotteet/keraaminen-keittiotaso/>

Artek 2021a. Baarijakkara 64. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.artek.fi/fi/tuotteet/baarijakkara-64>

Artek 2021b. Pirkka penkki. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.artek.fi/fi/tuotteet/pirkka-penkki>

Artek 2021c. Pirkka pöytä. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.artek.fi/en/products/pirkka-table>

Domus Classica b. Lankavedin. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.domusclassica.fi/ovet-ja-ikkunat/lankavedin-niklattu/p/102-036-78/>

Finarte 2021b. Huvila matto. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://finarte.fi/fi/tuote/huvila-beige/>

IKEA 2021b. NYMÅNE kohdevalaisin. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: https://www.ikea.com/fi/fi/p/nymane-kattokohdevalaisin-4-lamppua-valkoi-nen-70337701/?utm_source=google&utm_medium=surfaces&utm_campaign=shopping_feed&utm_content=free_google_shopping_clicks_Lighting&utm_config=v5n7cy9h0&gclid=CjwKCAjw6qqDBhB-EiwACBs6xx4Br-B5MXAOMTKSsmG4eHJfs_c3A_df40qw38ZE-TS9RIIEZ5eMKhoCt54QA-vD_BwE

IKEA 2021c. MATTRADITION kiertoilmauuni. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.ikea.com/fi/fi/p/mattradition-kiertoilmauuni-valkoi-nen-30411726/>

Innolux 2021a. Ihanne riippuvalaisin. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://innolux.fi/collections/kattovalaisimet/products/ihanne-harmaa?variant=33203860504708>

Oras 2021a. Safira 1029F keittiöhana. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.oras.com/fi/tuotteet/tuoteperheet/oras-safira/keittiohana/1029F>

KYLPYHUONE MOODBOARD, S. 53

KUVA 50.

ABL-Laatat 2021a. WOW Zellige Hexa White Glossy. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.abl.fi/fi/laattapankki/laatat/394734-wow-zellige-hexa-white-glossy/>

ABL-Laatat 2021b. WOW Puzzle Taupe Square. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.abl.fi/fi/laattapankki/laatat/394741-wow-puzzle-taupe-square/>

ABL-Laatat 2021c. Keraaminen taso; Calce Grigio. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.abl.fi/fi/tuotteet/keraaminen-keittiotaso/>

Domus Classica a. Classic Glob seinävalaisin. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: [https://www.domusclassica.fi/sahko-ja-valaistus/valaisin-classic-glob-\(ip54\)/p/6041-540-10/](https://www.domusclassica.fi/sahko-ja-valaistus/valaisin-classic-glob-(ip54)/p/6041-540-10/)

Kuvaluettelo

Domus Classica b. Lankavedin. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.domusclassica.fi/ovet-ja-ikkunat/lankavedin-niklattu/p/102-036-78/>

Hietakari 2021. Forma 303 taittuva suihkuseinä. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.hietakari.fi/fi/suihkuseina?frame=P0303>

Karava 2018. Sormipaneeli 15 x 90 mm. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.karava.fi/sormipaneli-15x90/>

K-Rauta 2021. Cello Spa Era 120 uppovalaisin. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.k-rauta.fi/tuote/uppovalaisin-cello-spa-era-120-ip44-valkoinen/6438313177081>

Oras 2021b. Safira 1007F allashana. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.oras.com/fi/tuotteet/tuoteperheet/oras-safira/pesuallashana/1007F#lg=1&slide=1>

Oras 2021c. Nova 7401 sadesuihkuhana. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.oras.com/fi/tuotteet/tuoteperheet/oras-nova/sadesuihkuhana/7401>

Verso Design. Oksa naulakko. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://shop.versodesign.fi/product/48/oksa-naulakko>

Woodio 2021. Soft40 tasoallas. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://woodio.fi/product/soft40-table-top-core/>

MUUT TILAT MOODBOARD, S. 59

KUVA 55.

Artek 2021c. Jakkara 60. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: [https://www.artek.fi/en/products/stool-60\)OH/2021c](https://www.artek.fi/en/products/stool-60)OH/2021c)

Artek 2021d. Nojatuoli 406. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.artek.fi/fi/tuotteet/nojatuoli-406#info>

Finarte 2021a. Saaristo matto. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://finarte.fi/fi/tuote/saaristo-valkoinen-terra/>

Futonetti 2021. Grab vuodesohva, Karup Design. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://futonnetti.fi/collections/karup/products/grab-vuodesohva-luonnonvari>

IKEA 2021a. Hemnes avovaatekaappi. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.ikea.com/fi/fi/p/hemnes-avovaatekaappi-valkoiseksi-petsattu-10379303/>

Innolux 2021b. Triple riippuvalaisin. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://innolux.fi/collections/kattovalaisimet/products/triple-riippuvalaisin-600>

Lundia a. Classic avotikas. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://lundia.fi/fi/lisaosat-1/lisaosat/tikkaat/avotikas>

Lundia b. Classic rottinkitäyteovi. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://lundia.fi/fi/components/classic-components/doors/rottinkitayteovi>

Lundia c. Classic työpiste. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://lundia.fi/fi/huonekalut/kalusteet/kirjoituspoydat-ja-tyopisteet/lundia-classic-tyopiste-ulkonevataso>

Marimekko 2021. Unikko pufi. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: https://www.marimekko.com/fi_fi/kotiin/sisustus/tyynyt-ja-tyynynpaalliset/unikko-pufi-istuintyyny-l-valkoinen-beige-t-sininen-070396-185

Muuto 2021. Tip seinävalaisin. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.muuto.com/product/Tip-Wall-Lamp--p24532/22327/>

Tapettitehdas. Sembramänty 69258. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa: <https://www.tapettitehdas.fi/tapetti/69258/#/>

Liitteet

Liite 1: Sertifikaatit ja standardit

ALLERGIATUNNUS

Allergiatunnus kertoo tuotteesta, joka täyttää tarkat tuotekohtaiset vaatimuskriteerit eikä sisällä hajusteita tai muita yleisesti ärsyttäviä tai herkistäviä aineita. Tunnus auttaa valitsemaan tuotteita, jotka eivät yleisesti ärsytä, herkistä ihoa tai aiheuta hengitystieoireita. Tunnuksen saaneilta tuotteilta edellytetään tarkat kaavatiedot ja tuoteselosteet. Eri maissa on omat paikalliset kriteerit allergia- ja astmatunnusten myöntämisen suhteen. (Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry.)

KUVA 26. Allergiatunnus
(Allergia-, Iho- ja Astmaliitto)

AVAINLIPPU

Avainlippu on rekisteröity yhteisömerkki, joka voidaan myöntää Suomessa valmistetulle tuotteelle tai Suomessa tuotetulle palvelulle. Tuotteen/palvelun kotimaisuusasteen on oltava vähintään 50 prosenttia. Merkin avulla voidaan viestiä tuotteen tai palvelun suomalainen alkuperästä luotettavasti. (Suomalaisen Työn Liitto 2021.)

KUVA 26. Avainlippu
(Suomalaisen Työn Liitto 2021)

BREEAM

BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method) on Euroopan johtava rakentamisen ympäristöluokitusjärjestelmä. BREEAM luokittelee rakennukset täytettyjen kriteerien perusteella viiteen eri luokkaan: Pass, Good, Very Good, Excellent ja Outstanding. (Green Building Council Finland.)

KUVA 26. BREEAM logo
(Building Research Establishment Ltd 2021)

CE-MERKINTÄ

CE-merkintä on valmistajan vakuutus siitä, että se täyttää sitä koskevien EU-direktiivien ja asetusten olennaiset vaatimukset. Merkintä ei ole vapaaehtoinen, vaan se on oltava tuotteissa, jos tuotetta koskeva direktiivi niin vaatii. CE-merkintä osoittaa, että tuote on tarkastettu ja se täyttää EU:n turvallisuus-, terveys- ja ympäristövaatimukset. Rakennustuotteiden CE-merkintä poikkeaa muiden tuotteiden CE-merkinnästä. Rakennustuotteissa CE-merkintä ei automaattisesti takaa määräysten täyttymistä ja käyttäjien tehtävänä on tarkistaa, että CE-merkintätiedot osoittavat tuotteen täyttävän viranomaisten asettamat vähimmäisvaatimustasot aiotussa käyttökohteessa. (Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.)

KUVA 26. CE-merkintä
(European Commission)

ENERGIAMERKINTÄ

EU:n energiamerkintä auttaa kuluttajia vertailemaan laitteiden ja kodinkoneiden energiankulutusta. Energiamerkintä kannustaa myös yrityksiä kehittämään tuotteidensa energiatehokkuutta sekä investoimaan suunnitteluun. Energiamerkinnän avulla on helpompi valita tuotteita, jotka kuluttavat vähemmän energiaa ja näin säästävät rahaa laitteen käytön aikana. Energiamerkintä uudistuu alkuvuodesta 2021 niin, että laitteet jaotellaan luokkiin A-G, A:n ollessa energiatehokkain. Aiemmin käytössä olleet A+, A++ ja A+++ -luokat poistuvat uudistuksen myötä. (Energiavirasto 2020.)

EU ECOLABEL

”EU-ympäristömerkkijärjestelmä on osa Euroopan yhteisön kestävästä kulutuksesta ja tuotantotoimintaa koskevaa politiikkaa, jolla pyritään vähentämään kulutuksen ja tuotannon kielteisiä vaikutuksia ympäristöön, terveyteen, ilmastoon ja luonnonvaroihin.” (Ympäristömerkintä Suomi Oy a.)

KUVA 26. EU Ecolabel
(Ympäristömerkintä Suomi Oy a.)

Liite 1: Sertifikaatit ja standardit

FSC

FSC (Forest Stewardship Council) on kansainvälinen, voittoa tavoittelematon kansalaisjärjestö ja vastuullisen metsien käytön sertifikaattijärjestelmä. Järjestö edistää ympäristön kannalta vastuullista, yhteiskunnallisesti hyödyllistä ja taloudellisesti kannattavaa metsien hoitoa. FSC-sertifikaatti perustuu kymmeneen pääperiaatteen ja niihin liittyviin metsänhoitoa koskeviin kriteereihin. Sertifikaatti takaa, että FSC-merkityt tuotteet tulevat hyvin hoidetuista metsistä, jotka tuottavat ekologisia, sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä. (FSC Finland.)

KUVA 26. Forest Stewardship Council (Wikipedia 2021)

JOUTSENMERKKI

Joutsenmerkki on vapaaehtoinen ympäristömerkki, jota voi hakea tuotteille tai palveluille, jotka täyttävät niille asetetut kriteerit. Kriteerit on laadittu noin 60 eri tuoteryhmälle ja ne ottavat huomioon jokaisen tuoteryhmän kannalta merkittävimmät ympäristövaikutukset koko elinkaaren ajalta. Joutsenmerkin tavoitteena on edistää kestävä kehitystä. (Ympäristömerkintä Suomi Oy b.)

KUVA 26. Joutsenmerkki (Ympäristömerkintä Suomi Oy b.)

LEED

LEED (Leadership in Energy and Environmental Design) -luokitus on maailman käytetyin globaali rakennusten ympäristöluokitusjärjestelmä, jolla on yhtenäinen kriteeristö ja se on vertailtavissa koko maailmassa. LEED luokittelee rakennukset täytettyhen kriteerien perusteella neljään luokkaan: Certified, Silver, Gold ja Platinum. (Green Building Council Finland.)

M1

M1-merkki on tyypin I ympäristömerkki sekä rakennusmateriaalien päästöluokitusjärjestelmä ja ilmanvaihtotuotteiden puhautusluokitus. M1-luokitusmerkki kertoo, että tuote ei haise ja että se on vähäpäästöinen. Sisätiloissa käytettävät rakennusmateriaalit, esimerkiksi maalit, voidaan luokitella niistä haihtuvien yhdisteiden mukaan kolmeen luokkaan: M1, M2, M3. M1-luokkaan kuuluvat materiaalit, joista haihtuu erittäin vähän yhdisteitä huonetilaan, kun taas M3-luokan materiaalit ovat eniten päästöjä synnyttävä. M1-luokituksen tuotteelle myöntää Rakennustietosäätiö, ja luokitus edellyttää hyväksytyn testauslaboratorion suorittamia mittauksia ja aistinvaraisen arvioinnin. (Rakennustietosäätiö RTS sr 2021.)

KUVA 26. Rakennusmateriaalien päästöluokitus M1 (Rakennustietosäätiö RTS sr 2021)

PEFC-SERTIFIKAATTI

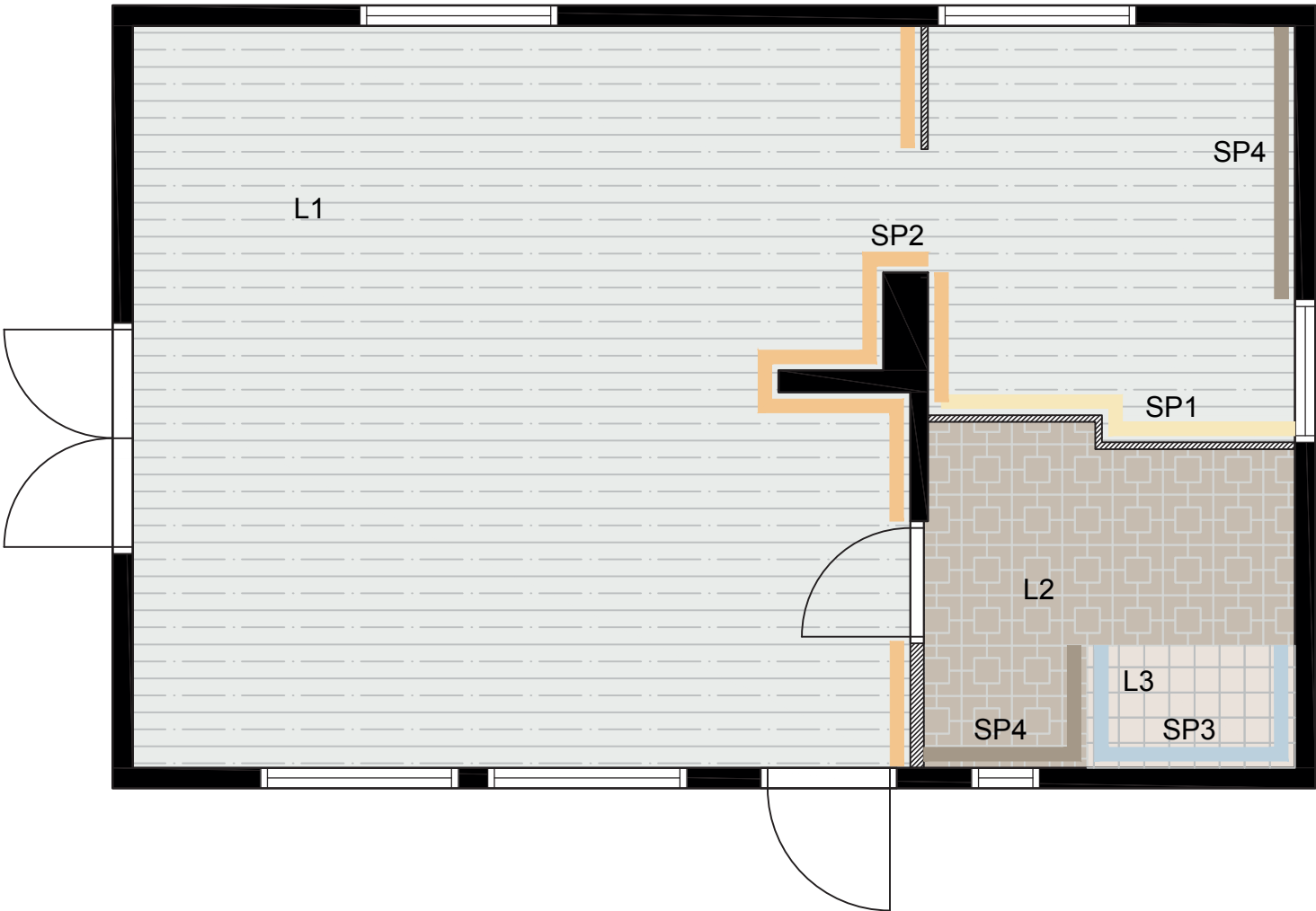
Metsäsertifiointi edistää metsän ja siitä elävien ihmisten hyvinvointia. Metsäsertifiointi on hyvä keino kertoa yritysasiakaille ja kuluttajille, miten metsänhoito käytännössä tukee kestävä kehitystä. Metsäsertifiointi on myös metsänomistajalle keino osoittaa oman toimintansa vastuullisuus. PEFC-sertifikaatin Vaatimukset kohdistuvat mm. metsien monimuotoisuuden turvaamiseen, metsien terveyden ja kasvun ylläpitoon sekä virkistyskäyttöön. Lisäksi sertifiointi asettaa vaatimuksia sertifioitujen puuraaka-aineen ja puutuotteiden seurannalle toimitusketjuissa. (PEFC Suomi - Suomen Metsäsertifiointi ry 2019.)

KUVA 26. PEFC-sertifikaatti (Wickwood Oy)

VOC

VOC-yhdisteet (Volatile Organic Compounds) eli haihtuvat orgaaniset yhdistelmät ovat kaasuja, joita on sisäilmassa tuhansia (Hengityslitto). "VOC-yhdisteisiin kuuluvat esimerkiksi aromaattiset hiilivedyt kuten tolueni ja bentseeni, aldehydit, alkaanit, ketonit, terpeenit, halogenoidut yhdisteet, esterit ja alkoholit kuten etanoli, n-butanoli ja propanoli" (Hengityslitto). Sisäilmaan vaikuttavat VOC-yhdisteet voivat olla lähtöisin rakennuksesta itsessään, ihmisten toiminnasta tai ulkoilmasta. VOC-yhdisteiden lähteitä ovat erityisesti erilaiset rakennus- ja sisustusmateriaalit, pesuaineet ja joissain tapauksissa mikrobikasvustot. (Hengityslitto.)

Liite 2: Seinä- ja lattiamateriaalikaavio

SEINÄPINNAT

SP1: Tapetti
Valmistaja: Tapettitehdas
Malli: Sembramänty, 69258

SP2: Seinämaali
Maalisävy: NCS 0602-G83Y, luonnonvalkoinen
(Teknos T1733 Lumilinna)
Maali: Teknos Biora Air, himmeä

SP3: Seinäkaakeli
Toimittaja: ABL-laatat,
Malli: WOW Zellige Hexa White Glossy, luonnon valkoinen,
kiiltävä, saumatset samaan sävyyn
Koko: 10,8 x 12,4 cm

SP4: Sormipaneeli 15 x 90 mm, haapa
Valmistaja: Karava
Käsittely: Osmo Color -puuvaha, sävy Helmi

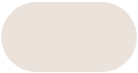
LATTIAMATERIAALIT

L1: Lattiamaa
Maalisävy: Tikkurila 2105, valkoinen / vaaleanharmaa
Maali: Tikkurila Pontti Puulattiamaa, puolihimmeä

L2: Keraaminen lattialaatta, erityisladonta
Toimittaja: ABL-laatat
Malli: WOW Puzzle Taupe Square + tehostelaatta, beige
matta, saumatset samaan sävyyn
Koko: 18,5 x 18,5 cm

L3: Keraaminen lattialaatta, tasaladonta
Toimittaja: ABL-laatat
Malli: WOW Puzzle Taupe Square, beige
matta, saumatset samaan sävyyn
Koko: 18,5 x 18,5 cm

LUONNOS!

MITAT TARKISTETTAVA PAIKALLA!

RAKENNUSKOHTA Peruskorjaus	PIIRUSTUSLAJI Työpiirustus
RAKENNUSKOHTA NIMI JA OSOITE Suvila Hirsimökki Heinälahti, Mikkeli	PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ Seinä- ja lattiamateriaalikaavio MITTAKAAVAT 1:50
SUUNNITTELIJA Riikka Forsström 050 555 3830 riikkaemilia.forsstrom@gmail.com Karistimentie 2 E 128, 00920 Helsinki	SUUNNITTELUALA PIIRUSTUS NRO MUTOS SIS PÄIVÄYS Helsinki 17.04.2021

Kiitos

Ohjaajat, opettajat & SIK17

Juha & Marjukka

Perhe & työkaverit